

11 x 2 = 22 - 86

ALP 2637
Larch.
15, 16, 22-23, 35, 43-45, 48

LIETUVOS
NACIONALINĖ
MOKSLŲ
BIBLIOTĖKA

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXI Sausis - January 23, 1986 Nr. 4

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Naujieji virvininkai

Šį kartą literatai iš ok. Lietuvos

Vytautas Meškauskas

Pasakojama, kad ankstyvesnieji imigrantai į šį kraštą, eidami darbovietėn ir iš jos grįždami namo, laikydavosi virvelės, kad nepasimestų jiems dar neįprasto didmiesčio esimo sukuriuose. Jie man pasivaideno skaitant gruodžio 21 d. LITERATUROJE IR MENE paskelbtą pokalbį to savaitraščio redakcijoje apie 3 tarybinių rašytojų ir vieno aktorius viešnagė už Atlanto. Nors tas ketvirtukas raštingas ir kiti atžvilgiais ne pėsčias, jam nebuvo leista laisvai pasisakyti. Jus, kaip anų laikų virvininkus, vedžiojo jų kelionėje nedalyvavęs, bet Amerikoje buvęs Vytautas Kazakevičius, atsakingas kompartijos pareigūnas.

Tiesą sakant, ir iš mūsų pusės buvo bandyta juos pavedžioti už virvelės. Aktorius L. Noreika pareiškė:

'Iškeliaudami į Ameriką daug ko nežinojome. Nežinojome, kad ten viešėsime du mėnesius, kad būsime Los Andžele, Niujorke, Bostone, Vašingtone. Tik paskui man paaiškėjo, kad pirmieji susitikimai su Santaros-Sviesos liberalios organizacijos nariais - tai savotiškas mūsų nuotaikų zondavimas.'

Nuo tų nuotaikų, lygiai kaip ir klausytojų reakcijos į jas, priklausė tolimesnės kelionės organizavimas. Bet jei čia dar galima įžiūrėti sąlygų itaigotą improvizaciją, grįžus reikėjo griežtai laikytis Kazakevičiaus virvelės. Ją tame pokalbyje jis taip apibūdino:

'... mūsų kūryba Lietuvoje yra išsivijai (jei ji nori išlaikyti dvasinę gyvybę) tiesiog būtina ir nepakeičiama ... dialogas su antitarybine išsivija (kaip tik su tokia nemažai bendravote) jau yra tapęs ir mūsų gyvenimo faktu. Tą dialogą mes esame linkę testuoti įvairiomis formomis, su kurių viena jūs susidūrėte ... mes už literatūrą, apskritai žmonių bendravimą VARDAN TAIKOS IR SAVITARPIO SUPRATIMO, mes tuo labiau už literatūros, kurioms ta pačia kalba, geresnį panaudojimą DVASIOS (?) interesams, mes šį dialogą ir toliau esame linkę testuoti, NEATSISAKYDAMI SAVO ĮSITIKINIMŲ, NEPASITRAUKDAMI NUOSAVO INTERNATIONALINIŲ IDEJŲ.'

Kiek platčiau pažiūrėjus

nesunku suprasti, kad ta retorika yra tik dalis sovietų taktikos ofensyvos (žiūr. Apžvalga), kuria stengiamasi atkalbėti amerikiečius nuo pradėto atsiginklavimo. Apie taiką nebuvo kalbama, kai amerikiečiai buvo pradėję nusiginkluoti, o sovietai sparčiai ginklavosi. Dar Stalino laikais sovietai teisingai skaičiavo, kad naujų amerikiečių senosios tėvynės ilgesys gali jiems atnešti naudą. Tik tam tikslui buvo steigiamos kultūros draugijos ir leidžiami išsivijai laikraščiai.

Greičiausia lik šiolinės veiklos rezultatai Maskvą nuvylė. Faktinai ji buvo nukreipta tik į mažą, vadinamą 'pažangią' senosios išsivijos dalį, savo kailiu nepatyrusios sovietų režimo 'malonumų'. Apie ją Kazakevičius, pokalbyje pasiteiravęs, gavo tokį V. Martinkaus atsakymą:

'Vilnies būstinė - tradicijomis apgaubtame (?) seniausiame lietuvių gyvenamame rajone. Stasys Jokubka, Julija Marazienė, Pranas Vaitkus, Jonas Peteckas ir kiti savo 'direktorijoje' sutikę mus 'vilniečiai' - LABAI KUKLŪS IR DARBŠTŪS ŽMONES.

Labai mandagiai pasakytą, bet, tiesą sakant, nekažin koks atlyginimas už amžiną 'virvelės' laikymąsi. Maskvai dabar rūpi žvejoti plačiau. Kazakevičius jau kalba apie dialogo reikalą ir su kitaip manančiais. Dialogas naudingas TIESAI surasti, bet ar jis galimas su tais, kurie yra iš anksto nusiteikę, kad TIESA yra jų monopolis? Jau pasisakydamas už dialogą, Kazakevičius tuoj pat pareiškia neatsisakysias savo internacionalinių idėjų, suprask - paklusnumo Maskvai, ir išpėja -

'Kuo geriau suvoks tai mūsų oponenetai svetur, tuo vaisingesnis bus pačios išsivijos bendravimas su Lietuva'.

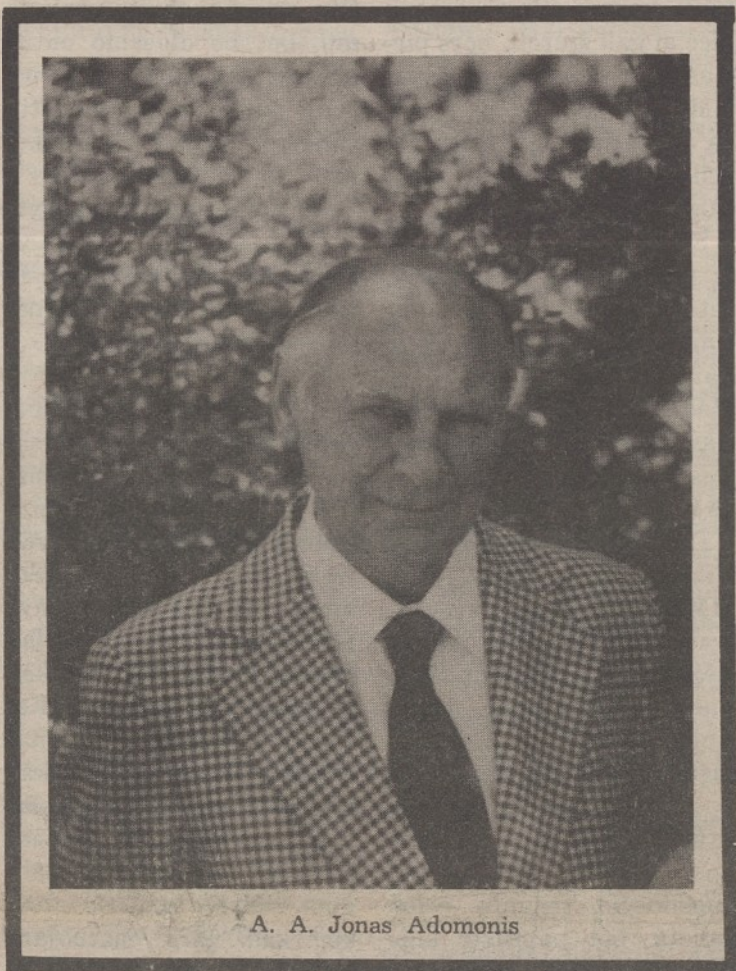
...

Koks bus išsivijos atsakymas į tą iššūkį? Neturėdami vieno bendro autoriteto, negalime tikėtis ir vieno atsakymo. Išsivijos silpnėbė ir kartu stiprybė yra jos išsisklaidymas. Prieš stipresnį priešą tai vienintelis būdas jį pergyventi. Bus aiškinančių, kad jei kalėjimo durys plačiau atidaromos, reikia tik tuo džiaugtis ir pasinaudoti. Kiti vėl žiūrės į

(Nukelta į 2 psl.)

Cape Code mirė Jonas Adomonis

Stasys Santvaras

A. A. Jonas Adomonis

Niekas nežinom, kada į duris pasibels nelaukiama viešnia. Tad ir stovint prie kapo duobės, nelengva buvo tikėti, kad Jonas Adomonis mirė, kad jis jau išėjo į amžinąjį Anapus. Tokiom skaudžiom dienom žmogus nugrimzti į minčių debesį, pradėti jį ieškoti gyvenimo prasmę, kurių tikrovė yra tokia rūsti ir šalta.

Beskaitydamas kun. prof. Ant. Rubšio 'Raktus', aptikau ir tokią Sv. Rašto išmintį: 'Jahvė sako: Išminčiai tenesididžiuoja savo išmintimi, nei galiūnai savo galybe, nei turtuoliai savo turtais. Jeigu kas nori didžiuotis, tesididžiuoja, kad (pri)pažįsta ir supranta mane, nes mano meilė yra ištikima - aš vykdau teismą ir teisumą žemėje. Sie yra dalykai, kurie man patinka. Aš, Jahvė, kalbu!' (Jeremijas 9, 22-24, Raktas į Senąjį Testamentą, III-ji dalis, 273 psl.). Savaimė suprantama, šie žodžiai yra nelengva našta ant žmonių pečių. Gan dažnai, gal net dažniausiai, mes elgiames atvirkščiai - išminčiai didžiuojasi savo išmintimi, galiūnai savo galybe, o turtuoliai - savo turtais ... Zmogaus silpnųjų ir išdidybių sparnai kartais neturi nei saiko nei ribų.

Koks žmogus buvo tasai, kuriam čia rašomi atsivėsinimo žodžiai? Jonas Adomonis buvo išimtis. Kaip jis pats sakydavo, 'atradęs Ameriką', sumezgęs pažintis su šio krašto

itakingais žmonėm, tų pažinčių dėka ne vienam tautiečiui padėjęs sunkesni rūpestį įveikti, savo gabumų ir energijos dėka ir regimo turto išsigijęs, Jonas išliko toks pat paprastas, nuoširdus, atviras ir bičiuliškas vyras - vis tas pats Jonas Adomonis.

Poetas Kazys Binkis, šio amžiaus trečio ir ketvirto dešimtmečio jaunųjų rašytojų globėjas ir ugdytojas, buvo vedęs Jono Adomonio tetą. Poetas gan dažnai vykdavo į Panevėžį, o iš ten pas Adomonius. Kai grįždavo į Kauną, savo jauniem draugam jis labai vaizdingai papasakodavo apie Adomonių vaišingumą, apie tėvo Adomonio išmintį, jo veržlumą ir puikų ūkininkavimą, apie Adomonių neseniai pirktą Noriūnų dvarą. Girdi, tai esanti tokia lietuvių ūkininkų šeima, kuri bus pavyzdys, kaip reikia kurti turtingą, savarankišką ir daug šviesesnę Lietuvos ateitį.

Gal pas Binkius, gal kurioj nors Kauno kavinėj poetas Kazys mane supažindino su i aukšti išdrykusi jaunuoliu, apsirengusiu motociklininko drabužiais. Tai buvo Jonas Adomonis, 6 pėdų ir 7 colių aukščio vyras, pasivažinėjimus motociklu mėgęs iki savo gyvenimo saulėlydžio. Velionis Jonas savo tetėną Binkį gerbė ir mylėjo, ne vienu atveju padeklamuodavo Noriūnuose jo sukurtus eiliuotus pokštus

(deja, ne visi tie Binkio pokštai užrašyti, o jų buvo šmaikščių, sąmojingų, vertingų). Tai taip užsimezga kai kurios žmonių pažintys, spindinčios gan ilgą laiką tarp tyrojų ir nesudrumstoj žmonių santykių upėj.

Jono Adomonio jau nebėr, jis amžinam poilsiui atgulė senosiose Centerville, Ma., kavinėse greta savo motinos ir tėvo. Mane visada jaudindavo Jono meilė ir pagarba, rodoma motinai ir tėvui. Abu jie buvo ilgaamžiai žmonės, išgyventu laiku sūnų ne vieneriais metais pralenkę. Dėl senyvo amžiaus Amerikoje jie kažko nuveikti jau nebegalėjo. Tai Jonas iki savo tėvų paskutinio atodūsio rūpinosi jų sveikatom, priežiūra ir gerove - Adomoniam ir svetimoj šaly kieto vargo neteko patirti.

Velionis Jonas Adomonis buvo talentingas ekonomistas, kaip ir jo tėvas - sumanus ir geras ūkininkas. Bene lengviausia bus jį pažvelgti iš netolimos perspektyvos. Stai prieš 36 metus į Ameriką atvyko apie 30,000 'išvietintų' lietuvių. Amerikos gyventojų mariose tai buvo tik keli lašai. Dauguma tų žmonių atvyko be anglų kalbos, be pinigų, su mažais vaikais ir tokiom profesijom, kurių Amerika ir savų turėjo pakankamai. Ir štai tie keli lašai mariose per tuos trumpus 36-rius metus padarė stebuklą - gal jų 85% vaikus išleido į aukštuosius mokslus, patys apsirūpino namais ir kt. gėrybėm sudėjo milijoninius fondus, turbūt milijonus dolerių sumokėjo už siuntinius, siunčiamus giminėm į Lietuvą, rėmė visuomeninio ir kultūrinio pobūdžio statybas, palaikė, kiek bepajėgdami, ir mūsų kultūrinio veikimo gyvybę.

Kartais iš 'rezidencijų', automobilių ir pagarbos, reiškiamos 'aukso veršiumi', mes patys pasijuokiam, bet atvirrom akim į tuos medžiaginius laimėjimus pažvelgus, žmogus tegali tik džiaugtis, kad mes nesam tinginių ir liurbų tauta (argi ne šilta širdy, kad štai į Chicagą suvažiuoja savo žiniom pasidalinti net 200 lietuvių mokslininkų?) Į kūrįmą tų medžiaginių vertybių, kurių dalis buvo atseikėjama ir bendriem reikalom, be pagyrų žvangėjimo buvo įsijungęs ir velionis J. Adomonis.

Berods, vienuolika metų man teko organizuoti Bostono (Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIJA *Apžvalga*

**'Kultūrinis bendravimas' - vienintelis Ženevos vaisius, bet...
tik sovietų sąlygomis? - PEN kongresas.**

Ženevoje Reaganas susitarė su Gorbačiovu atnaujinti kultūrinį 'bendravimą', kuris anot mūsų prezidento leis amerikiečiams pasiūlyti 'Bolšoi' teatro baleto gastrolėm, o maskviečiams pasigėrėti 'Beach Boys' ansambliu. Kol kas vienintelis tų 'kultūrinių mainų' rezultatas yra... ABC TV tinklo atsisakymas pastatyti numatytą 16 dalių mini-seriją vardu AMERIKA. Joje vaizduojamas sovietų įsigalėjimas JAV-se ir kas po to atsitiko: visko pritrūko, prie krautuvų atsirado didžiausios eilės, gyventojus apėmė apatija ir neviltingas, išplito alkoholizmas... Iki pagaliau amerikiečiai apsižiūrėjo ir sukilo... Mums atrodo, kad tos serijos vaizduojamos perspektyvos yra gana logiškos, tačiau sovietai labai supyko ir pagrasino išvartyti ABC korespondentą iš Maskvos, jei tas filmas bus pradėtas sukurti. Po to atėjo liūdnesnė tos bylos dalis. ABC atsisakė nuo to projekto! Oficialiai aiškina, kad pagrindinė to atsisakymo priežastis esanti per didelį numatomas biudžetas — iš pradžios buvo kalbama apie 40 mil. išlaidų, tačiau realiai skaičiuojant reikėtų gal išleisti 50 milijonų. Brandon Stoddart, ABC pramoginių programų prezidentas, pareiškė, kad

nors finansiniai apskaičiavimai yra lemiami, tačiau sovietų protestas be abejo turėjo reikšmės.

Tai susilaukė kritikos iš Švietimo sekretoriaus Wl. J. BENNET. Girdi, jei tai teisybė, sovietai gali padiktuoti kokias filmas amerikiečiai gali žiūrėti, nors pirmas JAV konstitucijos papildymas garantuoja visišką literatūros ir filmų nepriklausomumą nuo savo valstybės.

Sovietus papiktino ne tik ta projektuota mini-serija, bet ir kiti filmai ir net reklamos. Jų tarpe Rock IV ir Rambo. Jiems nepatiko ir 'Red Dawn', kur vaizduojamas jaunimo pasipriešinimas sovietų invazijai į JAV.

Dėl sovietų nepasitenkinimo filmu Rocky IV N. Y. TIMES rašė, kad jie nesuprato to filmo pagrindinės idėjos. Joje Sylvester Stallone vaizduojamas boksininkas nugali 'moksliška' paruoštą sovietų čempioną — Ivan Drago (kurį tarp kitko vaidina suomis). Filmas norėjo parodyti ne tiek amerikiečio triumfą prieš sovietą, bet paprastą eilinio ŽMOGAUS laimėjimą prieš aukštos technologijos paruoštą MAŠINĄ, ką žiūrovai su pasitenkimu sutinka ir pripildo kino teatrų kasas.

Pereitą savaitę New York'e vyko pasaulinės rašytojų organizacijos PEN kongresas. PEN turi savo padalinius 62-jose valstybėse, kurių skaitlingiausias yra JAV su 2,000 narių. Jo dabartinis pirmininkas yra Norman Mailer, prieš kurį laiką paminėtas mūsų spaudoje dėl palankių sovietams išpuolių iš Lietuvos. Į kongresą jis pakvietė sovietų poetus Jevtušenko, Voznesinskį bei Kušnerį, prozininkus Rasputiną, Aitmatovą ir Graniną, vertėjus Goliševą su Sergejevu. PEN, aišku, Sovietijoje savo padalinio neturi. Asmeniškai pakviesti sovietų rašytojai į kongresą tačiau neatvyko, nes kaip oficialiai buvo paskelbta, į PEN priimami pabėgę rašytojai.

Pirmininkas Norman Mailer susilaukė kritikos iš organizacijos narių už tai, kad jis pakvietė kongrese pasakyti kalbą JAV valstybės sekretorių Shultzą. Girdi, rašytojai neturėtų nieko bendro turėti su savo valdžiom. 66 PEN nariai dėl to net raštu pareiškė savo protestą, 2 nariai net išėjo iš salės, atvykus Shultzui.

Shultzas iš savo pusės pareiškė, kad JAV yra išdidi turėdama savo krašte šį kongresą: 'įvairumas, ginčai, kontrastas palaiko žmoniją'. Jis pasisakė už visišką rašytojų laisvę nuo valstybės, ką kongresas sutiko su mandagiu paplojimu, bet be didesnio entuziazmo. Kai kurie PEN nariai, kaip pvz. vokiečių Guenter Grass pareiškė, kad jis ne tam keliavęs į New Yorką, kad paklausti Shultzo, kuris priklauso vyriausybei, vartojančiai Mc Carran-Walter įstatymą neišleisti komunistų į JAV...

Dar prieš kongresą Norman Mailer taip aiškino savo pažiūras į komunizmą per W. F. Buckley TV programą 'Firing Line'. Girdi, tarp 1917 ir 1967 metų Sovietų Sąjunga nužudydavo po milijoną žmonių, tačiau svarbu ne tai, bet tai, kad ji dabar to nedaranti. Kai Buckley, parafrazuodamas George Orwell atkirto, kad totalinės valstybės tikslas yra pasiekti tokią padėtį, kurioje neberekėtų daugiau žudyti, Maileris atsakė, kad taip matuojant Amerika pralenkė Sovietiją pakeliui į tobulą totalinę valstybę. JAV jam yra "vėžio apsėstos" ir "plastikinės".

Antradienio posėdyje Toni Morrison, juodas JAV rašytojas, skundėsi, kad nei vienu savo gyvenimo momentu nesijautęs esąs amerikietis, tuo tarpu vengras George Konrad aiškino, kad komunistai nebūtų įsigalėję jo krašte be sovietų armijos invazijos. Komunistinis režimas ir dabar neišsilaikytų, be Varšuvos pakto valstybių karinės grėsmės. Pabėgęs sovietų poetas Vasili Aksyonov atpasakojo, kaip jis jaučiasi netekęs savo namų, kultūros ir kalbos. Didesnio dėmesio susilaukė žinomo JAV rašytojo, Rusijos žydų kilmės, Saul Bellow kalba, kurioje jis tarp kitko pastebėjo, kad Amerikos rašytojai kartais būna užsispyrusiai akli, nenorį ma-

■ Iš kitos pusės

Skaityčiau ir... netikiu savo akimis. Šį kartą A. Gečio straipsnį gruodžio 27 d. DRAUGE apie... save:

"Pasirošymo darbai Reagano-Gorbačiovo susitikimui kaip tyčia sutapo su... 'interregnumo' (bendruomenėje) laikotarpiu."

Tas 'interregnumas' įvykęs dėl to, kad

"Buvusioji valdžia ruošiasi poilsiui, o naujoji krašto valdyba dar tvirtinama ir formaliai nėra perėmusi pareigų."

Tokioje rimtoje situacijoje:

"Buvo pavojaus, kad į Ženevą vykstančiam prez. Reaganui JAV LB memorandumas nebus laiku paruoštas. Padėti išgelbėti pareigoms oficialiai dar nepatvirtintas naujosios krašto valdybos narys. Naujai išrinktas JAV LB krašto valdybos pirmininkas inž. Alg. Gečys memorandumą pasirašė 'president-elect' titulu ir pasiuntė į Baltuosius Rūmus. Antras memorandumo originalas..."

Matote kokį sumanų turėjome 'president-elect'. Jam, tiesa, reikėjo skubėti, nes prieš tai pirmą kartą lietuvių išeivijos istorijoje į Baltuosius Rūmus buvo sukviesti pabaltiečių veiksmų atstovai 'išgirsti jų rūpesčius'.

"Svarbiausia, — rašo Gečys, — kad faktus surinkti atvyko ne koks valdininkėlis, bet ambasadoriaus titulu pasipuošęs (kurioje vietoje? — vm) sovietinių reikalų specialistas John Matlock."

Po viso to tikėjau pastabos, kad Reaganas, pagal memorandumo pageidavimus pareikalavo Pabaltijo kraštams nepriklausomybės, o Gorbačiovas pažadėjo reikalavimą išpildyti dar šios JAV LB valdybos kadencijai nepasibaigus. Neaišku liko tik: ar dar Gečiui pirmininkaujant, ar jam jau išėjus užtarnauto poilsio ir perleidus pareigas Volertui? Deja, tokios pastabos negalėjau rasti. Susitarimas greičiausiai liko visai slaptas. Taip slaptas, kad net nebus niekam žinomas ir pildomas. (vm)

tyti tikrovės (have a fatuous attachment). Bendrai amerikiečiai daugiau rūpinasi tokiais dalykais kaip rūbais, gyvenimo sąlygomis ir sveikatos priežiūra.

Vokiečių rašytojas Guenter Grass pareiškė, kad Bellow kalba apie Amerikos demokratiją, davusią ne tik laisvę, bet ir maistą su pastoge, verčia abejoti kur Bellow iš tikro gyvena. Prieš tris metus Grass buvęs Pietų Bronx priemiestyje ir matęs, kad jo gyventojai neturi nei pastogės nei maisto ir negali taip naudotis laisve kaip Bellow. Tas atkirto, kad jis kalbėjęs apie daugumos amerikiečių padėtį. 17 ir 18 amžiaus laisvės filosofija sukūrė, aplamai imant, laisvą visuomenę su gerovės pavyzdžiu. Jis nesakęs, kad kad čia nebūtų vargingų apylinkių ir kad Amerikoje viešpatauja tik teisingumas.

Breyten Breytenbach, P. Afrikos rašytojas, gyvenęs Paryžiuje, pareiškė, kad JAV laisvė ir gerovė remiasi kitų pasaulio dalių, o ypač Afrikos nelaisve ir vargu. Aksyonov stebėjosi,

kodėl vokiečiai visados nori kritikuoti JAV ir siūlė jiems du kartus pagalvoti prieš lyginant JAV su SSSR. Prieš kiek laiko seniai buvęs Vilniuje poetas Ginsburgas kritikavo sovietų smurtą jų klientų valstybėse, bet kartu, kalbėdamas apie Nikaragvą, abejojo ar JAV galėtų kada nors ištaisyti tą skriaudą, kurią amerikiečiai padarė Lotynų Amerikoje ir kitur.

BERŽELIO METINIS KONCERTAS

Connecticut Berželio Tautinių šokių grupė nuoširdžiai visus kviečia į metinį koncertą-balių, kuris įvyks šeštadienį, vasario 1 d., 7 val. vak., šv. Andriejaus parapijos salėje, 396 Church St., New Britain, Conn.

Bilietus išsigyti ir stalus rezervuoti prašome pas Liną ar Paulių Orentus, tel.: 561-0134 arba pas Liną Balsį, tel.: 729-9708. Programa atliks Berželio šokėjai, o šokiams gros Kezių orkestras iš New Yorko. Iki malonaus pasimatymo Berželio koncerte-baliuje.

Viešėdami Chicagoje aplankykite PARAMA MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA

P. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)

POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscrip-
tion per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nume-
rio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Planuojant ateitį

Baigiant 1985-sius metus, Chicagoje įvyko pora didesnių įvykių, lyg norėjusių duoti išsivijos lietuvių švietimo ir kultūros veiklai naują kryptį. Pirmasis — mokslinė konferencija nagrinėjo tautinės sąmonės išlaikymą išsivijoje, o antrasis — V-sis mokslo ir kūrybos simpoziumas skelbė išsivijos lietuvių bendrą mokslinį ir kūrybinį įnašą. Mokslinė konferencija truko dvi dienas (1985. XI. 23-24) ir dalyvavo profesionalai socialogai bei pedagogai, teoretikai ir praktikai. Konferencijos metu buvo paskelbti kai kurie duomenys iš 57 klausimų anketos. Beje, dar niekuh nėra paskelbta kiek ir iš kurių kraštų tą anketą grįžo. Pats anketų platinimas nebuvo tikslus ir daugelio pavienių lietuvių nepasiekė. Spaudoje buvo balsų, kad net čia apylinkių vadovybės jų negavo, o ką kalbėti apie užjūrio kraštus. Kaip skelbta, anketos buvo platinamos susirinkimuose, stovyklose, suvažiavimuose ir tarp kaimynų. Organizacijų nariai ir dažnų susirinkimų dalyviai galėjo gauti kelias anketas, o sėdintieji namuose — nė vienos.

Anketas gavusieji, nesi-skubino užpildyti, o užpildę — gražinti, todėl suvėlavo jų nagrinėjimas. Nežiūrint platinimo netobulumų (buvo norėta sumažinti pašti išlaidas), gražintos užpildytos anketos, jas išnagrinėjus ir gavus reikiamus duomenis, bus naudojamos ateities lietuviško švietimo, kultūros ir net politinės veiklos planavimui. Nei mokslinė konferencija (gaila iki šiol nėra paskelbtos išvados), nei anketos gauti duomenys, nepadidins liuanistinių mokyklų mokinių skaičiaus ir nepadės geriau išmokyti lietuvių kalbos. Kaip iki šiol, taip ir toliau lietuviybės išlaikymas lieka tėvų apsisprendimo rankose. Lituanistinei š e š t adieninei mokyklai — mokytojams, kaip iki šiol, taip ir toliau liks tik tikrintojo vaidmuo,

nes klasėje yra per mažai laiko. Vaikus atvesti į mokyklą gali tik tėvai, apsisprendę namuose kalbėti lietuviškai ir taip įpratinti vaikus prie lietuvių kalbos vartojimo. Namų aplinka turėtų taip pat prisidėti prie lituanistikos skleidimo. Čia įtakos turėtų tautodailės darbai, lietuviška knyga, laikraštis, žurnalas, paveiksai, laikomi tinkamoje vietoje ir puoselėjami lietuviški papročiai. Nelengva jaunesiems tėvams visa tai įvykdyti, kai ir jų pačių lituanistikos žinios, istorija bei kultūra įgytos tik prabėgomis.

Bendras lietuvių spaudos ir visuomenės stiprus ir palankus nusistatymas dėl lietuviybės išlaikymo priaugančioje jaunimo kartoje, teigiamai veikia jaunuosius tėvus, mokytojus ir mokinius. Lietuvių Fondo didelė parama lituanistinių mokyklų išlaikymui, vadovėlių bei mokslo priemonių leidimui ir studentams stipendijos, prisideda prie lituanistinių švietimo darbuotojų nuotaikų pakėlimo. Lietuvių bendruomenės dėmesys, atrodo, yra sumažėjęs švietimui, o padidėjęs visuomeninei ir socialinei veiklai. Švietimo taryba daugiau rūpinasi mokslo priemonėmis, kaip mokinių skaičiaus didinimui. Liet. B-nės išsiplėtusiai veiklai finansuoti reikia daugiau lėšų, bet savaime pinigai neįkrinta į kasą, o reikia juos suorganizuoti. Suprantama, LB-nės padaliniai yra apkrauti aukų rinkimu įvairiems renginiams bei reikalams, o surinktos aukos eina tų komitetų žinion. Lituanistinis švietimas nusistūmė į antraeilį reikalą.

JAV LB-nei, turinčiai platų apylinkių tinklą, reikia kontaktuoti jaunąsias šeimas ir kalbinti savo prieauglį leisti į lituanistines mokyklas ar bent naudotis neakivaizdinio skyriaus teikiama medžiaga ir patarimais.

Mokslinėje konferencijoje buvo iškilęs lietuvių kalbos gramatikos klausimas.

Jau anksčiau spaudoje buvo užsiminama, kad lietuvių kalbos gramatika per sunki, kad lit. mokyklų vaikai nepajėgia ja naudotis, mokytojų programos per plačios ir reikėtų prastinti, siaurinti. Gerai, kad bent viena mokytoja griežtai pasisakė prieš gramatikos ir programų siaurinimą. Be gramatikos, juk negalima išmokyti kalbos! Mokytojai tą puikiai žino, todėl jie ir nekalka apie programų siaurinimą, bet ragina plėsti lietuvių kalbos žodyną. Žodyną praplėsti galima tik skaitant lietuviškas knygas. Patirtis parodė, kad lietuvių šeimų vaikai, nors ir vartodami namuose lietuvių kalbą, turi nedidelį lietuvių kalbos žodyną, nes mažai kalba savųjų tarpe, o lietuviškų laikraščių ir knygų neskaito.

Vyresnieji žinome, kad Lietuvos gimnazijose buvo dėstomos 2-3 svetimos kalbos, o kiek jas įsisavinome per 4-8 metus, turėdami po 4 pamokas savaitėje. Lietuviai studentai išsiūsti į užsienį pagilinti žinių ir išmokyti atitinkamą kalbą, grįždavo po 2-4 metų studijų gerai išmokę kalbą, nes negirdėdavo kitos kalbos. Perėjimas lituanistikos dalykų dėstymo į krašto kalbą, bus mirtinas smūgis lietuvių kalbai. Tad ir švietimo reikalų planuotojai, ta turi atsiminti ir, kiek įmanoma, lituanistinės šeštadienines mokyklas su dėstomąja lietuvių kalba išlaikyti. Geru pavyzdžiu yra Vasario 16 gimnazija, kurioje per vienerius metus lietuviškai beveik nemokantieji, pramoksta tiek, kad gali susikalbėti, o darbotėnieji ir pakenčiamai rašyti.

Gerai, kad PLB valdyba studijuoja esamą padėtį ir ruošia gaires ateičiai, bet reikia neužmiršti ir pagrindinio elemento — šeimos ir lit. mokyklos. Galima paruošti gražius ir patrauklius planus, bet netekus lietuviškai kalbėti mokančių vaikų, tie planai bus bevėrdiniai. Kol dar įmanoma, reikia išlaikyti lituanistines mokyklas, skatinant jaunuosius tėvus pasiaukoti lietuviybės išlaikymui ir savo vaikus leisti į šeštadienines lituanistines mokyklas.

Žinome, kad mūsų tipo lituanistinės mokyklos veikia tik JAV, Kanadoje, Australijoje ir gal viena kita yra Anglijoje. PLB valdyba eksperimentuoti gali Pietų Amerikos kraštuose, kur lit. mokyklų nėra ir tik bandoma jas atgaivinti. Trečios-ketvirtos kartos lietuvių vaikai lietuviškai nekalka ir jiems reikia mokyklų su dėstomąja krašto kalba, lietuvių kalbą mokyti, kaip svetimą kalbą. Ar tokie mokyklai atsirasti mokinių, priklausys nuo dau-

CAPE CODE MIRĖ JONAS ADOMONIS...

(Atkelta iš 1 psl.)

kultūrinių subatvakarių programos (žinoma, su pagalba bū relio moterų ir vyrų). Nors lankytojų nestokojom, mūsų renginių pajamos nebuvo tokios, kad vakaronių prelegentus ar programų atlikėjus galėtumėm pasikviesti iš Chikagos, Toronto ar Los Angeles. O ne vieną kartą rizikavom, ne vieną sykį kvietėm. Tokiais atvejais aš visada telefonu skambindavau Jonui Adomoniui, prašydavau jį subatvakarininku 'žygi' paremti. Nei vieną kartą Jonas nepasakė, kad pinigų duoti negali, nei vieną kartą už tuos prašymus jis man nepriekaištavo, tik paklausdavo: 'Kiek tau šį kartą reikia?' - ir pridurdavo: 'Tik viešai man už tai nedėkok, nie kam apie tai nekalkėk.' Be abejo, ta Adomonio parama padėjo surengti ne vieną įdomų ir turiningą subatvakarį.

Lygiai taip pat velionis Jonas elgėsi ir su kitais žmonėmis, ir su kitom aukom. Gi tos Adomonio aukos lietuviškiem reikalom niekad nebuvo tik penki ar dešimt dolerių, kartais būdavo ir gan stambokos sumos, tik velionis J. Adomonis dėl to nesikėlė į puikybę ir iš to, anot jo 'savaime suprantamo dalyko', nepynė sau laurų vainiko.

Sunku pamiršti ir tokį įvykį: kai rašytoją Ant. Skėmą ištiko nelaimė, kai jis žuvo ant 'didelio vieškelio kelio', velionis Jonas pats mane susirado, pasisakė, kad baisios nelaimės ištiktai šeimai jis norėtų padėti. Ir padėjo. Toks jautrus vyras buvo Jonas Adomonis.

Ką žmogus šiame gyvenime beveiktum, ko besiektum - dažnu atveju tai bus ne lelijų žiedais nubarstyti takai. Gyvenimo pradžia Amerikoje ir Jonui Adomoniui nebuvo labai saulėta. Tačiau jau ir to pradžioje buvo galima pastebėti, kad Jonas yra savarankiško įsivijimo ir siekimų vyras, kad savo gyvenime jis nesitenkins mažmenom. Gan greit Dorchester, Ma., jis pradėjo parduoti Fordo Lincolnus

gelių aplinkybių. Bandyti reikia.

Paprastai, pradžioje, entuziastų netrūksta, bet po kelių ar keliolikos pamokų, pradeda nubyrėti ir iki metų galo išstęsti tik ištvermingieji. Betgi, lietuvių kalbai išmokyti vienų metų nepakanka, o reikia kelerių metų. Kas gali tiek laiko išstęsti? Čia ne tautiniai šokiai ar chorai, kur per kelis vakarus išmokstama ir galima parodyti rezultatus.

Linkėtina kuo ilgiau išlaikyti šeštadienines lituanistines mokyklas ir priaugančią jaunąją kartą mokytų lietuvių kalbos, kad galėtų bent su savo senelais ir giminėmis Lietuvoje susikalbėti.

Antanas Juodvalkis

ir Merkurius, tuo pat metu būdamas ir Britų automobilių pardavimo agentas. Netrukus So. Bostone įkūrė kelionių biurą, tebeveikiantį iki šiol, kurio vadovė - Aldona Adomonienė. 1957 m. Jono Adomonio galvoj gimė mintis steigti Trans-Atlantic Motors Co. (pradžioje ji vadinosi Trans-Atlantic Foreign Car Co.), Bostono pietryčių priemiesty Hinghame įsigijo benzino stotį ir automobilių taisymo dirbtuves. Tą turta pardavęs, tokią pat įmonę nusipirko Cape Code, Hyannis mieste, kurią per du kartus remodelioavo, pritaikė brangių automobilių pardavimui ir taisymui, pats su žmona išikūres Ostervilę, dailiam name, kurio langai atgręžti į Atlantą. Tuo metu J. Adomonis jau turėjo Mercedes Benz mašinų pardavimo atstovybę visam Cape Codui, netrukus tokio pat pobūdžio atstovybes jam patikėjo Volvo ir BMW kompanijos. Iš-karto reikėjo labai daug ir sunkiai dirbti, be abejo, teko ir rizikuoti. Siandien Trans-Atlantic Motors per vienerius metus parduoda apie 550 prabangiųjų automobilių, kurių kainos prasideda 15,000 ir baigiasi 60,000 dol. už aukščiausios kokybės Mercedes Benzą. Jonui Adomoniui mirus, bendrovės pirmininku išrinktas Algis Kriščiūnas, vicepirmininke - Aldona Adomonienė.

Niekad neklusniau, kaip Jonas Adomonis tas atstovybes gavo, kaip jis įsigijo firmų ir pirkeju pasitikėjimą, kas juk nėra lengvai pasiekiamą, o kad tik Cape Code jis atrado tikrąją Ameriką - nėra jokių abejonų. Veikiausiai tai padarė J. Adomonio prigimtis - rami, taktiška, šilta ir patraukli jo elgsena su žmonėmis, sugebėjimai tas atstovybes pri-deramai reprezentuoti.

Cia tegu prabyla nors keletas sakinių, kuriuos ištarė amerikoniai, iš arčiau Joną Adomoni pažinę. Nuosavybių parda vėjas Marcel Poyant taip Joną prisimena: 'Jis buvo apsukrus pirkejas, stiprų išpūdį darantis individas. Kas vieną kartą jį pažino, jo negalėjo pamiršti. Jis buvo geras draugas, labai geras reikalų tvarkytojas'. Leslie Pack, Mercedes Benz apygardos menedžeris, taip Joną Adomoni apibūdino: 'Tai buvo aukšto stiliaus asmenybė, parduodavęs aukštos kokybės gaminius. Ką Adomonis darė - viskas buvo gerai padaryta. Jį labai mylėjo ir kiti to biznio žmonės'. (Citauta iš Cape Code Times š.m. nr. 9, kuriame buvo išspausdintas dviejų skilčių nekrologas, skirtas J. Adomoniui).

Į atsisveikinimą, į atsiskyrimo valandą (o ji buvo tikrai skaudi, nes nei Cape Code, nei Bostone beveik niekas nežinojo, kad jis sunkiai serga) su Jonu Adomoni iš Washing-tono, D.C., atvyko lietuvių draugas ir asmeniškasis velionio bičiulis Mass. kongresmanas

(Nukelta į 4 psl.)

A.A. J. Adomonis...

(Atkelta iš 3 psl.)

J. Moakley, atvyko gydytojais, kurie Joną gydė, atvyko vietinės valdžios ir visuomenės atstovai amerikoniai. Iš Kanados Montrealio buvo atvykusi Adomonių šeima, nemenkas būrys bičiulių iš Bostono, vienas kitas artimas iš Worcesterio, Ma. ir net iš Hartfordo, Ct. Iš Amsterdamo, N.Y., buvo atvykęs velionio mokslo dienų draugas kun. Kęstutis Balčys. Atsisveikinime tikrai gražia lietuvių kalbos tartim jis paskaitė laidotuvių maldas, pasakė pamokslą, paryškina mas taurų mirusiojo būdą. Atsisveikinimo apeigom vadovavo inž. C. Mickūnas, LB Bostono apygardos pirmininkas. Jis tarė jautrų ir, kaip dabar neiprasta, į pangeirikas nenugrimzdusį žodį, pareiškė užuojautą našlei Aldonai ir giminei LB vardu.

Ostervilės katalikų šventovėje šv. mišias atnašavo klebonas kun. F. Murphy, asistuojamas kun. K. Balčio (čia inž. C. Mickūnas liet. kalba paskaitė šv. Rašto ištrauką). Klebonas pasakė euloginį pamokslą, pabrėždamas, kad J. Adomonis buvo geras parapijos narys, garbingas Amerikos pilietis. Kun. K. Balčys tarė trumpą ir prasmingą atsisveikinimo žodį lietuvių kalba. Šventovėje buvo pagiedotas Lietuvos himnas ir 'God Bless America'.

Laidotuvių vilkstinę judresnėse kryžkelėse pagerbė Cape Codo policijos eskortai. Ir tai buvo ženklas, kad į kapus ke-

Kaip pavadinai -- nesugadinsi

Bendruomeniniai rūpesčiai

Dr. Antanas Butkus

Apie Lietuvių Bendruomenės uždavinius ir ypatinai apie jos vardą yra labai daug prikalbėta ir prirašyta. Atrodo, kad apie tai nieko daugiau nebūtų galima bepridėti. O vis dėl to, daug kam nėra pakankamai aišku. Paskutiniu metu

liauja neeilinis asmuo. Kapinėse kun. K. Balčys sukalbėjo paskutiniąsias maldas, montrealietis Adomonis velionio žmonos Aldonos, giminių ir draugų vardu tarė paskutinį ir gaudų sudiev. Posmelis giesmės 'Marija, Marija', nuaidėjęs per kapines, buvo dar vienas sudiev, į amžiną ramybę išėjusiam Jonui Adomoniui.

Laidotuvių priešpiečiai buvo surengti Ostervilės East Bay Lodge restorane. Atvyko gal daugiau negu šimtas laidotuvių dalyvių, kurių tarpe buvo ir minėti Amerikos politikos bei visuomenės veikėjai. Trumpą padėkos žodį velioni pagerbusiems ir į kapus palydėjusiems našlės Aldonos, savo tėvo, motinos Severinos (Jono sesers) ir šeimos vardu tarė Algis Krisčiūnas.

Tegu niekas niekad nesudrumsčia tavo amžino poilsio, brangus Jonai Adomoni, atgules svetingon Amerikos žemėn...

Bendruomenės eilėse dirbantieji pradėjo apie tai aiškintis spaudoje. Kai kurie jų, deja, vietoje faktų, remiasi prielaidomis, kurios tuos faktus ignoruoja.

nenoromis vėl grįžtame prie tos pačios problemos, iš anksto žinodami, kad nepatenkimsime tų, kurie nenori skaitytis su realybe. Grįžtame, nes manome, kad dėl Bendruomenės vardo ir jos esmės neišsiaiškinimo dar vis tebeturime daug bėdos. Atsargumo dėliai kalbėjime labai elementariai ir bandykime išnarplioti kai kurias susipainiojusias sąvokas. Pradžiai atskirkime "išsivijos lietuviai bendrai", arba "visas lietuvinas" sąvokas nuo "kandidatuojančių ir išrinktų LB Tarybon ar valdybon asmenų" sąvokos. Pastarieji tai jau neabejotinai yra LB-nės organizacinės struktūros atstovai. Šalia to, visi tie, kurie dalyvauja LB-nės rinkimuose, tuo savo veiksmu remia ir palaiko organizuotą LB-nę. Į tą skaičių būtų galima dar priskaičiuoti ir tuos, kurie LB-nės rinkimuose asmeniniai nedalyvauja, bet organizuotai LB-nės struktūrai nesi-priešina. Šią prielaidą darome remdamiesi valstybinės santvarkos pavyzdžiu, nes ten visiems tos valstybės gyventojams yra privalomi valdžios išrinktųjų įstatymai ar potvarkiai. Mūsųse, savaime aišku LB-nės valdžios išrinktųjų įstatymai įsakomosios galios neturi, nes susiorganizavimas į LB-nę, ar į kitą kokią lietuvių organizaciją yra paremtas tik savanorišku pritarimu.

Išėitų, kad nesvarbu kaip mes LB-nę pavadinume ir jos esmę aptartume, vistiek turėtume pripažinti, kad ji savo uždaviniams atlikti turi susidariusi organizacinę struktūrą, kurion įeina:

- a) Kandidatai tarybon ar valdybon (krašto, apygardų ir apylinkių);
- b) Išrinktieji į anksčiau suminėtus postus;
- c) Rinkimuose dalyvavusieji lietuviai;
- d) Visi kiti, kurie nors rinkimuose nedalyvauja, bet Bendruomenės organizacinei struktūrai nesipriešina;
- e) Visi kiti lietuvių kilmės asmenys, kurie nieko apie LB-nę nežino;
- f) JAV gyvenę lietuviai, kurie aktyviai priešinas prieš dabartinę LB-nės organizacinę struktūrą.

Mėginant kiekybiškai pasverti virš suminėtas grupes, dėl pirmųjų trijų (a, b ir c) bėdos neturėsime, nes praėjusieji keli LB-nės rinkimai aiškiai rodo, kad čia narių skaičius svyruoja tarp 6 ir 10 tūkstančių. F grupę taip pat nebūtų sunku suskaičiuoti. Ten, greičiausiai nerisime nei 2000. Sunkiausia bus net apytiksliai nustatyti d ir e grupių skaičių. Net ir JAV statistikos biuro duomenys nėra tikslūs, nes ten dažnai lietuvių kilmės žmonės yra suplakti su kitom tautybėm. Nedaug apsiriksime, kad lietuvių kilmės žmonių JAV galėtume priskaičiuoti bent 100,000. Išėitų, kad LB-nės organizacijai tepriklauso tik viena dešimtoji dalis visu save lietuviams laikančių žmonių. Tačiau tai dar nėra tragiška situacija ir vien dėl to niekas negalėtų nuneigti, kad LB atstovauja visiems JAV lietuviams jų tautinėse aspiracijose. Tą patvirtinę tuoj pat turime suminėti kai kurias kvalifikacijas:

- a) LB-nei vadovaujantieji turi koordinuoti savo veiklą su šioje srityje dirbančiom bendrinėm organizacijom ir
- b) LB-nei vadovaujantieji turi skaitytis su opozicija.

Organizuota LB-nė turi dviejų rūšių opoziciją: pirmoji randasi a, b ir c grupėse, o antroji f grupėje. Pirmoji, kaip matome, yra savo organizuotos LB-nės narių tarpe. Ji kyta daugiau dėl taktikos bei metodų. Toji opozicija dalyvauja LB-nės veikloje. Ji daugumoje pozityvi ir yra labai reikalinga bendruomeninės

veiklos kokybei pakelti. Tokią opoziciją turi kiekviena demokratiniais pagrindais susitvarkiusi valstybė.

Mūsųse, deja, ši opozicija nėra pakankamai efektyvi, nes ji nėra organizuota. Valstybiniu mastu opoziciją sudaro valdžion nepatekusios partijos, kurioms nesunku susiorganizuoti rinkimus. Mes savo Tarybą renkame neva asmeninių pagrindu, prieš rinkimus mažai arba nieko nežinodami, ką ir kaip renkamas žada veikti, kai ji išrinks. Didele, kartais ir lemiamą įtaką į LB-nės organų rinkimus turi mūsų anksčiau minėtas "Bendruomenės klubas", kuris visokiais būdais stengiasi prastumti "savo liniją". Antroji opozicija randasi f grupėje nusakytų asmenų tarpe. Prie jų priklauso ir Registruota ar reorganizuota Lietuvių Bendruomenė (R-LB). Dalis organizuotos Bendruomenės įtakingų asmenų ilgą laiką tvirtino, kad R-LB reikia visiškai ignoruoti. Tai mūsų galva, yra bloga taktika, primenantį stručio galvą smėlyje. Noras išsiaiškinti ir aktyvus siekimas "modus vivendi" būtų jau senai šią problemą išsprendęs. Primindami senai girdėtą priežodį: "geriau vėliau negu niekad" linkime naujajai Krašto valdybai ir R-LB-nės valdybai artimiausiu laiku susėsti prie apskrito stalo ir broliška paspausti rankas. Lietuvos ir lietuvybės reikalai draudžia visiems be reikalo ožiuti!

ST. PETERSBURG BEACH, FLORIDOJE priinama kaina parduodamas 1 miegamo Condominium, antrame aukšte, patogioje vietoje prie krautuvų, miesto paplūdimio ir susisiekimo. Tel. (813) 360-0901 (2-4)

PADĖKA

Anno Domini

Kapas. Kryžius, Anno Domini...
Ir baltų beržų malda.
O pakviest, pakviest namo mane
Vienąkart sesuo juoda.

— Na, eime. Duok ranką. Vakaras.
Pasakyk sudie. — Sudie...

Baigęs blėst, žėrės ugniakuras.
Svystels krintanti žvaigždė.
B. Brazdžionis

1986 metais sausio 2 d., 5-tą val. ryto, savo namuose, Osterville, Cape Cod'e, amžinu miegu užmigo

A.†A.

JONAS ADOMONIS

Buvo palaidotas sausio 4 d. Our Lady of the Assumption parapijos bažnyčios, Osterville, Mass., Beechwood kapinėse.

Padėka visiems, kurie lankė jį šermėnėje, išreiškė užuojautą, siuntė gėles, užprašė šv. Mišias už jo vėlę.

Taip pat, nuoširdi padėka parapijos klebonui ir kun. Kęstučiui Balčiui už paaukotas šv. Mišias, raminančius žodžius ir gražų paskutinį patarnavimą.

Velionis buvo Trans-Atlantic Motors, Inc., Mercedes-Benz automobilių pardavimo firmos įkūrėjas ir savininkas Cape Cod'e.

Giliame nuliūdime pasiliko žmona Aldona, šeimos nariai ir kiti gimines.

PADĖKA

A.†A.

JULIUS POCIUS

Mūsų mylimas giminaitis mirė 1985 m. gruodžio mėn. 15 d. ir buvo palaidotas gruodžio mėn. 18 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse Chicagoje, Ill.

Mes dėkojame visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. kanauninkui V. Zakarauskui, kuris vadovavo pamaldoms koplyčioje, atlaikė gedulingas šv. Mišias Šv. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje ir palydėjo velionį į kapines.

Ypatinga padėka priklauso Vytauto Didžiojo Šaulių rinkinei, kuri, Vl. Išganaičiu vadovaujant, suorganizavo nepamirštamą atsisveikinimą, išstatė garbės sargybą bei savo garbės nariui parūpino karšto nešėjus. Dėkojame Paštininkų, Lietuvių Bendruomenės Brighton Parko apylinkės bei Pensininkų sąjungos atstovams už atsisveikinimo žodžius, solistui Jonui Vazneliui už giedojimą bažnyčioje. Nuoširdus aciū p. Antonaiciams ir p. Kriauciūnams, kurie nuoširdžiai rūpinosi velionio sveikata iki paskutinės jo gyvenimo dienos.

Dėkojame visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą ir pareiškė užuojautą toje liūdesio valandoje, žodžiu, raštu bei spaudoje.

Dėkojame laidotuvių direktoriui Donald Petkui už nuoširdų paskutinį patarnavimą.

Nuliūdę: pusbrolis Kazimieras Pocius ir šeima.

KŪRYBA IR MOKSLAS

Broniaus Jonušo diriguojamo mišraus ir vyrų choro, ir Liudos Valiukaitės vadovaujamos tautinių šokių pirmasis didesnis pasirodymas įvyko 1946 m. vasario 16 d. per nepriklausomybės iškilmes, kuriose dalyvavo ir JAV armijos bei UNRRA atstovai. Ansamblio koncertas sudarė iškilmių branduolį ir dėmesio centrą.

Kad ansamblis reikalingas, kad jis artina mus su mūsų globėjais ir vienu su kitais santykius daro glaudesnius, suprato ir stovyklos vadovybė. Tačiau ansamblio kelias buvo ne rožėmis klotas. Kai kada jis buvo ir dygliuotas, ir patiems ansambliuosiams savo jėgomis tuos dyglius teko šalinti, ar jų žaidžiamiesiems kęsti dantis sukandus. Hanaus stovyklą pavertus dirbančiųjų, ir ansambliuosiams turėjo dirbti, ir tik laisvalaikio metu repetuoti. Repetuojuama buvo kuone kasdien, o kartais ir po kelis syk per dieną. Tik didelė lietuviškos dainos meilė ir jaunatviškas entuziazmas padėjo daugelį kliūčių nugalėti. Entuziazmą bene daugiausia kėlė tai, kad ansamblio koncertai visuomet nuoširdžiai buvo vertinami tiek savųjų, tiek ir svetimųjų.

Užsimojimų būta plačių. Svajota net įsteigti Meno Namai, kuriuose būtų muzikos mokykla, gyventų ir dirbtų ansambliuosiams ir kiti stovykloje esantys menininkai. Tas užsimojimas buvo realus ir įgyvendinamas, nes tuo metu stovykloje buvo gana apstu muzikos ir dainos menininkų: kompozitorius Juozas Strolia, pianistė Paleček-Levickienė, dainininkai — Grigaitienė, Augustinavičienė, Raila, baleto šokėja Adomavičiūtė ir kt. Meno Namams UNRRA direktoriaus buvo prašomi Cordwelstr. apgriuvę namai, kuriuos buvo pasižadėjęs atremontuoti Liudas Bielskis. Jis taip pat buvo pažadėjęs ansamblio gastrolemams nupirkti ir sunkvėžimį, o ansambliuosiams koncertinius rūbus: moterims baltas sukneles, o vyrams juodus kostiumus. Prie ansamblio buvo numatytas ir pučiamųjų instrumentų orkestras. Jam muzikos instrumentus taip pat L. Bielskis pažadėjo nupirkti ir kai kuriuos jau buvo nupirkęs. Buvo pradėti verbuoti iš kitų stovyklų ir muzikantai. Tačiau šis platus užsimojimas nebuvo įvykdytas: UNRRA direktorius nedavė prašomų grūvėsių, o ir pati stovyklos vadovybė nepalankiai žiūrėjo į stovykloje populiarį bei dosniojo vaizbūno ansambliuosiams žadamas dovanas.

Praeitini žvilgterėjus (2)

Dainavos ansamblio užuomazga

Aleksandras Merkelis

Tremtyje komitetų menas buvo tevertinamas tik kaip reprezentacinė priemonė. Kur menu galima prieš kitus pasirodyti, ten daugiau ar mažiau menininkai paremiami, kur to nėra, ten menas nustumiamas į pasakutinę vietą.

— Be maisto dalintojų, virėjų, raštininkų stovykla negali gyvuoti, o be menininkų gali apsieiti, — tipiškas stovyklos vadovybių posakis, kurį nekartą teko girdėti meno reikalais besisielojantiems.

Tad nenuostabu, kad kai kurie žymesnieji menininkai su karteliu širdy iš Hanau stovyklos išvažinėjo. Ansamblis neiširo, nes jis buvo reikalingas reprezentacijai ir šias pareigas jis ėjo stropiai ir gražiai.

Per metus choras išaugo, į gausų ir meniškai darnų ir pajėgų ansamblį. Minėdamas savo metines sukaktuves ansamblis pasirinko "Dainavos" vardą ir reikšmingą šūkį **Su daina į laisvę.**

Dainava Vinco Krėvės Dainavos šalies senų žmonių padavimuose išgarsintas dzūkų dainų kraštas. Skaisčiosios geltonkasės mergelės Vakarinės Giesmės klauso visi — "senas

senelis, ir jaunas bernelis, ir skaisčioji merguzėlė, balta lelijėlė. Klauso tylėdami, klauso minėdami praeituosius laikelius, kas dūšaudamas, kas linksmai svajodamas... Daug daug kiekvienam pasakoja toji užburta dainelė...

Vienam ji kalba apie skausmus sopulius, apie sunkiausios buities kelelį, erškečiais klotą, ašaromis lieta, apie vargingą dailę... Ir skamba tada dainelė, lyg šimtas verkia vargely gemant...

Kitam dainuoja toji dainelė apie saulėtą ateities takelį, apie rožių žiedelius, lelijėlių gėdeles, kuriomis kelelius jam kloja, vainiką pina laiminga buitė... Ir taip jam skamba toji dainelė, lyg šimtas lakštelių lakštuoja plačioj girelėj, lyg šimtas mažųjų vieversėlių liūliuoja žalioje dirvelėje...

Daina džiaugsmą skelia širdyje, ji skausme širdį lyg balzamas ramina. Daina trykšta žmogaus sielos gyvybe, ją veržias tai, kas žmogaus sieloje gražiausio. Kas dainuoja, tas sakoma, negali būti blogas. Daina sužadina jautriąsias sielos stygas, skatina prie didingų žygių. Kol daina skam-

bės iš lietuvių krūtinų, tol jose degs tėvynės meilė, tol liepsnos pasiryžimas siekti laisvės. Daina tremtyje yra glaudusis ryšys su pavergta tėvyne, ji aidas tėviškės šauksmo į laisvę.

Dainavos ansamblis ir savo pasirinktu vardu ir šūkiu pasakė tai, ko jis siekia. Sąjau menininkų subrendimą įrodė krikštynų koncerte, kuris įvyko 1946 m. birželio 9 d. buv. lenkų teatro salėje, padarytoje iš arklidžių. Nauri salė sausakimšai prigrušta klausytojų. Kelios pirmosios eilės kviestinių svečių. Scenos uždangai prisiskleidus sumirga tautiniai chorščių rūbai. Dainos klausytojas išjungia iš tremties nedalios ir nukelia į Lietuvą, taip mielą, brangią ir visų išsiilgtą. Dainavos ansamblis vertas savo pasirinktojo vardo.

Šis reikšmingas Dainavos ansamblio gyvenimo įvykis atžymimas šiuo krikštynų aktu:

Hanau Lietuvių Stovyklos
Meno Ansamblio
KRIKŠTYNŲ AKTAS
Hanau a/M.,

1946 m. birželio mėn. 9 d.
Ryžtingu lietuvių ir
lietuvių grupė, be Tėvynės
atsikvėjusi dėka J. A. V.,

Anglijos, Prancūzijos ir kitų vakarų demokratijų galingųjų armijų sėkmingų karo žygių ir jų bei UNRRA-os motiniškos globos, susispietė į meno kolektyvą, su mintimi, kad dabartinėje nedalioj geriausia vaiko dovana savo motinai Kenčiančiai Lietuvai — yra darbas meno darbuotojų eilėse, pasirinkdama šūkį:

SU DAINA Į LAISVĘ!

Tuo šūkiu vadovaujantis darbas pradėtas anksčiau, o šandie tam vienetui dirbančiam organizacinį ir sunkiausią darbą, tam dainų krašto ir sūnu sielu pagėjusiam kūdikiui, dalyvaujant Aukštiesiems Svečiams, suteikiama vardas

— D A I N A V A —

Ansambliui didelę garbę ir moralinę paramą sudaro savo sutikimu būti jo krikšto tėvais didžiai gerbiami J. Pr. Kan. F. Kapočius, Šv. Sosto Delegatas lietuviams Vokietijoje ir Austrijoje;

Plk. lt. Leland Adair, J. A. V. Armijos atstovas ir UNRRAos Vyr. Inspektorius Amerikiečių Zonai;

Maj. Heath, URRA Team 27 direktorius;

Mr. Kaplan, UNRRA Warehouse direktorius;

Mrs. Heath, UNRRA Gerovės karininkė Vl. Grigaitienė, Valst. Operos Solistė, Em. Gaučienė pianistė;

Doc. S. Sužiedėlis, buv. Kultūros reikalų vadovas, Lt. Jovaraitis ir V. Raudonaitis, Amer. liet.

Savo užsimojimu esame pasiryžę siekti su nepalaužiamu užsispyrimu ir meile.

Aukščiausias telaimina mūsų darbo kelią ir tepadedu su laisvės garsais grįžti į mylimą Lietuvą!

(Seka krikšto tėvų, garbės svečių ir ansamblio narių parašai).

(Bus daugiau)

Prieš 63 metus Klaipėdos kraštas grįžo prie Lietuvos dėka Klaipėdos sukilėlių ir mūsų savanorių... Nuotraukoje Kuršių marios ties Juodkrante.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

• "Lithuania — Lietuva"
— tai Pasaulio Lietuvių Bendrojo mėnesio išleistas, spalvotomis nuotraukomis iliustruotas lankstinukas anglų kalba, trumpai ir vaizdžiai supažindinantis svetimtaučius su Lietuva: jos garbinga praeitimi ir tragiška dabartimi. Didesnis skaičius lankstinukų buvo pasiūstas nemokamai jopagaidavusiems Lietuvos konsulatams Los Angeles ir Chicagoje. Organizacijos ir pavieniai asmenys norintieji platinti lankstinuką svetimtaučių tarpe gali jį įsigyti savikaina (10 c., plus persiuntimo išlaidos) PLB būstinėje, 5620 So. Claremont Avenue, Chicago, Ill. 60636.

Vasario 16 Gimnazijoje

AR SKANUS MAISTAS?

Vasario 16 gimnazijoje į vadinamą ARBŪZO visuomeninę kultūros draugiją susibūrę laisvieji klausytojai labai išradingi — sugalvoja įvairių pramogų.

Škart jie pakvietė mokinius ir personalą atsakyti klausimą — Ar skanus ir ar sveikas mokyklos virtuvės teikiamas maistas?

Teigiamas maisto savybes išskirti parinko australiečius — Mariną Cox, Danių Kesminą ir Liną Pocių, o neigiamas — amerikietes Ramą Bublytę, Liną Kijauskaitę ir Nidą Gedgaudaitę. Teisėjauti paprašė Rūtą Kiršteinaitę (JAV) ir Joną Lipšį (Australija). Moderatorius — Nestoras Ruplėnas (Argentina).

Įsipareigoję maistą girti sakė, kad jis tikrai geras — skanus ir sveikas. Sveikas jau ir dėl to, kad niekas nuo jo nesusirgo ir nemirė. Skanus, nes šviežias ir įvairus, kasdien gaunamas vis kitoks. Netrūksta ir lietuviškų patiekalų — kugelio, didžkukulių (cepelinų), balandėlių. Juk lietuviai negali apsieiti be lietuviškų valgių. O kad maistas tikrai skanus ir maistingas, pakanka tik žvilgterti į mūsų mergaičių figūras... Savo svorį jos sumažina tik per atostogas.

Priešinga pusė tvirtino, kad maistas bjaurus: pusryčiams ir vakarienei vis duona, marmeladas, varškė, sviestas, dešra. Kartais ir jų trūksta. O prie bulvių ir makaronų sviesto neduoda. Kai per pietus paprašai daugiau, gauni atsakymą,

kad nebėra. Valgiai persūdyti Pietums nėra šiltos arbatos. Per daug tukinančio krakmolinio maisto, per mažai vaisių ir daržovių. Trūksta vitaminų. Per vad. bulkučių pertrauką duodama tik neskani balta duona. Nekelia apetito ir virtuvėje pasirodančios musės.

Teisėjai, įvertinę kiekvieno kalbėtojo argumentų svarumą bei patikimumą rado, kad varžybas laimėjo teigusieji, jog maistas skanus ir sveikas. Labiausiai tuo sprendimu buvo patenkinta gimnazijos ūkvedė ir virėjos. Varžybas pralaimėjusios šaukė, kad teisėjai papirkti.

AR SVETUR GIMES IR GYVENAS JAUNUOLIS GALI BŪTI LIETUVIU?

Šią klausimą atsakyti kitą vakarą pakvietė taip pat ARBŪZO draugija.

Už teisėjo stalo susėdo mokiniai iš trijų kraštų ir žemynų: Linas Pocius (Australija), Rasa Raišytė (JAV) ir Marius Baliulis (Vokietija).

Neigiamai klausimą atsakančiųjų (I) grupę sudarė Nida Gedgaudaitė, Rama Bublytė ir Linas Kalvaitis (visi iš JAV-bių), ir teigiamai (II grupė) — Astrida Kairytė (Vokietija), Jonas Lipšys (Australija) ir Nestoras Ruplėnas (Argentina). Svarstyboms vadovavo pats Draugijos pirmininkas Danius Kesminas. Atidarojame žody jis pastebėjo, kad klausimas liečia ne tik lietuvius, bet ir kitų tautų žmones. Jį svarsto ne tik moksleiviai, bet ir žymūs

St. Francisco lietuvių surengtų kūčių bendras vaizdas.

SAN FRANCISCO

ATGYJA LIETUVISKOS TRADICIJOS

Per praėjusius penkerius metus, į San Francisco apylinkę atsikėlė gyventi daug naujų lietuvių. Ypač padaugėjo lietuvių studentų skaičius vietiniuose universitetuose ir jie aktyviai įsitraukė į tautinę veiklą. Daugiausia jų studijuoja U. C. Berkeley Universitete — geroje (nors kartais ir kontroversinį vardą turinčioje), aukšto lygio mokykloje.

Čia aktyviai veikia Lie-

juristai, nerasdami vienodo atsakymo.

Pirmos grupės nariai teigė, kad jie yra JAV-bių piliečiai, ten gimę ir užaugę, persisunkę to krašto kultūra bei papročiais, niekad Lietuvos nematę. Veidmainautų, jei save vadintų lietuviomis. Ir čia Vokietijoje paklausti kas jie, visada atsakė, kad amerikiečiai. Lietuviškai išmoko iš tėvų ir lituanistinėje mokykloje, bet anglų kalbą geriau žino, negu lietuvių. Mokosi ir vokiečių kalbos, bet dėl to netaps vokiečiais. O kugelio valgymas nepadaro lietuviu.

Antros grupės atstovai nurodė, kad lietuvių kilmės jaunimui svarbu mokėti lietuvių kalbą ir ja nuolat kalbėti, dalyvauti liet. organizacijose, šokių grupėse, dainuoti liet. dainas, įsisavinti mūsų papročius ir kultūrą, draugauti su lietuviomis, pažinti Lietuvos praeitį ir dabartį. Tada nebus jokios abejonės, kas esame. Jei mylime savo tėvus ir senelius, negalime nemylėti jų krašto. Nesvarbu kas pase įrašyta, daug svarbiau kokio širdis. O ji lietuviška.

Teisėjas Linas įvertino kiekvieną kalbėtoją, nurodydamas gerąsias ir blogąsias jų kalbos puses, ir paskelbė teisminės kolegijos sprendimą — laimėjo II grupė, teigiamai atsakiusi klausimą.

tuvių Bendruomenės apylinkė ir Lietuvių-Amerikiečių Respublikonų sąjungos skyrius. Pirmasis skaičiuoja virš dviejų šimtų aktyvių narių, o antrasis virš šešiasdešimt.

Šiais metais buvo atgaivinta nauja tradicija, tai bendros lietuviškos Kūčios, sutraukusios net 110 trijų generacijų lietuvių ir lietuvių kilmės svečių. Kai kurie net ir lietuviškai jau nebekalba, bet širdyje lietuviškai besijaučia, džiaugėsi savo tautiečių tarpe. Šią gražią tradiciją atgaivino Felicija Prekarytė-Brown, o vakaro suorganizavimui vadovavo Onutė Vindašienė, talkinama Danutės Janutienės, Julijos Frazer, Genovaitės Zaborskienės ir kokio tuzino kitų apylinkės lietuvių moterų.

Kūčios buvo atšvęstos gruodžio 24 d. St. John parapijos salėje, Milpitas mieste, kur kadaise klebonavo kun. Viktoras Pavalikis (dabar jau pensininkas). Kūčių stalas gražiai tradiciniai padengtas su šieniu po staltiesėmis ir rūtelėmis ir obuoliukais ant viršaus. Šeiminingė sunešė 12 tradicinių valgių. Plotkelės buvo gautos iš vietos vienuolyno, o kai kurie atsinešė giminių iš Lietuvos atsiųstų. Felicija Prekarytė-Brown puikiai nušvietė lietuviškas kūčių tradicijas ir pravedė keletą kalėdinių giesmių. Vakaro pabaigoje atvažiavo ir Kalėdų senis (dr. Ričardas Petrys) kuris

apdovanojo jaunuosius dalyvius gražiomis dovanomis.

Kita tradicija, kuri jau nebe pirmi metai praktikuojama San Francisco mieste, tai lietuviškos eglutės išstatymas Golden Gate Parko pavilijone. Lietuviškų šiaudelių ornamentai ir eglutės papuošimas tai serų Albertos Astraitės-Singh ir Marytės Astraitės-Currier nuopelnas.

Tikime, kad ši gražiai išbujojusi ir atgijusi lietuviškų tradicijų dvasia bus tęsiama ir sekantais metais, nes kaip teko girdėti, į San Francisco apylinkę apsigyvenimui atvyksta vis daugiau ir daugiau naujų lietuvių. (v)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į **OBELENIŲ** apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti **ZENONUI** arba **SAULIUI** (216) 442-6810.

AUTO MECHANIC
MUST BE EXPERIENCED. HIGH SALARY, MANY BENEFITS. APPLY
KOZAK'S AUTOCENTER
9602 Bustleton Ave.
PHILADELPHIA, PA. 19115
(215) 673-5500 (2-8)

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

"Amber Holidays"

1986 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

Kovo 26	— \$1247.00	Liepos 21	— \$1480.00
Gegužės 7	— 1344.00	Rugpiūčio 14	— 1555.00
Gegužės 14	— 1568.00	Rugsėjo 2	— 1885.00
Gegužės 20	— 1665.00	Rugsėjo 17	— 1421.00
Birželio 18	— 1539.00	Spalio 1	— 1538.00
Liepos 16	— 1731.00	Gruodžio 26	— 1476.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway

P. O. Box 116,

South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Įstaigai vadovauja:

ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

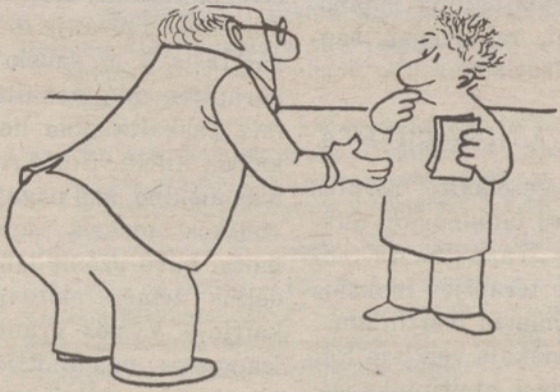
Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT #TA 0324

LAISVOJI TRIBŪNA

GENEROLO P. PETRONIO IŠTIESTA RANKĄ PRIIMANT

Praėjusių metų rugsėjo mėnesį, Santaros - šviesos Federacijos pakviesti, Amerikoje lankėsi trys tarybiniai rašytojai ir vienas dramos aktorius. Jie čia buvo iškilmingai sutinkami keliuose literatūros vakaruose, buvo pagerbiami su "standing" ovacijomis, nors susilaukė ir kiek priešingų vertinimų spaudoje ir "kitaminčių" piketavimo prie Chicagos Jaunimo centro įžengiamųjų durų.

Trumpai tariant, būta daug aktyvaus dėmesio, šiek tiek triukšmelio, teigiamos ir neigiamos kritikos, kaip ir turi būti kūrybos pasaulyje. Visa to bendradarbiavimo atmosfera, jeigu ir nebuvo geresnė, tai ir ne blogesnė kaip per prezidento Reagano ir sovietų genseko Gorbačiovo susitikimą Ženevoje.

Bet palankiausią tarybinų rašytojų viešnagės Amerikoje įvertinimą davė "Tėviškės" draugijos prez. pirmininkas generolas P. Petronis Chicagos "Vilnyje" (1985. XII. 5). Keturis Tarybų Lietuvos kultūros veikėjus jis teisingai pavadino "Lietuvos pasiuntiniais", pagyrė už jų pasitikimą Amerikoje "su dideliu nuoširdumu", paliudijo, kad tie kultūrininkai veda tautą "socializmo keliu į naujus laimėjimus", ir galiausiai padarė logišką išvadą, kad "tik toks abipusis kultūrinis ryšys gali būti efektyvus ir naudingas tiek gyvenantiems užsienyje, tiek ir Tarybų Lietuvoje".

Man ir kai kuriems kitiems Lietuvos išvadavimo ekspertams atrodo, kad reikėtų tik džiaugtis tokia gera dalykų raida ir neatstumti iš tėvynės tiesiamos rankos. Ypač kad čia žadamas abipusis kultūrinis ryšys. Mančiau, kad ir išėjusių kultūrininkams siūlomos lygiai tokios pat sąly-

gos, galimybės ir aplinkybės, kokios buvo sudarytos svečiams iš Lietuvos.

Taigi dabar jau tarybininkai turėtų parodyti savo iniciatyvą. Pavyzdžiui, jie galėtų Lietuvon pakviesti poetą Bernardą Brazdžionį ir Vilniaus teatre surengti jo kūrybos rečitalį. Žinoma, taip pat be cenzūros pagalbos, kaip ir čia jos nereikėjo tarybininkams svečiams, kurie skaitė ne tik savo, bet ir Justino Marcinkevičiaus bei kitų partiečių ir net Salomėjos Nėries poeziją. Neabejotina, kad ir B. Brazdžionis Lietuvoje būtų sutiktas ir palydėtas su gal net ilgesnėmis "standing ovation". Ypač kad šis poetas savo kūrybą skaito labai gerai. O kad būtų griežtai išlaikyta tokio kultūrinio bendradarbiavimo lygybė, tarybiniai pareigūnai galėtų suorganizuoti ir grupėles "partinių fundamentalistų" piketavimą prie teatro durų su ant botkočio galo pakarta Brazdžionio literatūrinio herojaus Vaidilos Valiūno iškamša. Dėl tos pat lygybės gal galėtų kas nors pro teatro langą įmesti į salę ir akmenį (kaip seniau tai buvo Jaunimo centre), jeigu negaila išdaužto stiklo, nes tokie įvykiai Lietuvoje būtų naudingi rečitalio rengėjams, o čia — grįžusiam namo poetui.

Be to, kodėl Lietuvoje neparodyti ten jau anksčiau išreklamuotų mūsų rašytojų Jurgio Gliaudos ir Anatolijaus Kairio? Tegul tautiečiai tenai dar juos ir gyvus pamato.

Deja, labai gaila, kad kultūrininkams mainams čia neturime tinkamo aktoriaus, bet jo vietoje gal galėtume pasiūlyti kad ir pamokslininką A. Svilonį, kuris tenai lygiai karštai ir meniškai atlaikytų bent savo tradicines misijas užkie-

tėjusiems tarybininkams pagonims.

Bet visa tai tikrai bendradarbiavimo pradžia, o ateityje vertėtų surengti gal ir bendrą mokslininkų simpoziumą, skirtą išsiaiškinti, ar dabar Lietuva yra tikrai nepriklausoma, ar okupuota? Juk tai pagrindinė dar neišspręsta problema, kuri mus skiria nuo tėvynės ir tėvynę nuo mūsų.

Jūsų

Vytautas L. Naudžiūnas
Chicago, Ill.

MAN OF THE YEAR

Pagal amerikiečių tradicijas, ir mes panūdome sužinoti, kuris lietuvis pernai buvo dažniausiai ir ilgiausiai minimas lietuvių spaudoje ir pokalbiuose. Pradžioje spėjiojome, kad tokiu gali būti vienos ar kitos mūsų politinės bei kultūrinės organizacijos pirminkas, premijuostas rašytojas, "Naujienų" redaktorius ar vedamųjų autorius A. Svilonis. Deja, visiškai apsirikome.

Apklausinėjus telefonu ir betarpiškai daugelį skaitytojų ir šiaip pažįstamų bei pavarčius laikraščių komplektus, paaiškėjo, kad tokiai mūsų Man of the Year yra gerb. A n t a n a s M a s i o n i s. Jo kančių atsiminimų iš tautininkų valdymo laikų Gulago ir tų atsiminimų komentarų buvo mūsų laikraščiuose prispausdinta daugiau, negu Vliko, Alto ir LB aplinkraščių. Lietuvos laisvinimo reikalų, atkirčių OSI raganų medžiotojams ir komp. Dariaus Lapinsko priešų išpuolių prieš "Dux Magnus" operą, visa tai į vieną pundą suglaudus.

Taigi — sveikiname gerb. laimėtoją.

"ATPIRKIMO ŠUNELIS"

Amerikiečių psichologai jau seniai pastebėjo, kad pensininkai ir ligoniai daug geriau jaučiasi, jeigu turi namuose katę ar kurį kitą gyvulėlį, su kuriuo gali pabendrauti, — jį pakalbinti, paglostyti ir jam pasiskųsti savo vienišumui.

Mūsų tyrimai parodė, kad lietuviai, kurie jau senovėje namuose laikė "atpirkimo ožį", dabar labiausiai

A. G.

PAMOKSLAS

PAVĖLUOTOS ATGAILOS REKOLEKCIJOS

Visuomenės vadai, tautiečiai, broliai, seserys,
Išaugę saugioje Praamžiaus pažasty!
Artėja mums visiems aukštai dangaus pavasaris,
O stovime prieš jį lyg velnio užėsti!

Kaip rojuje Ieva, ragavus Blogio obuolį,
Adomas — su žalčiais alutį su puta,
Kaip Kainas pavydus, nudobęs brolių Abelį, —
Taip šiandien mūs karta už nuodėmes kalta.

Mes tartumei geismų apnuoginti pasiutėliai
Suskilę per pilvus į liaudį ir turčius:
Viens puošia skudurais pamiltą savo utelę,
Kits rėdos pizama paskolintos pačios.

Ne meilė, o aistra čia mūsų širdis kutina,
Ne rūtų, ne raudų mergelės ilgesys,
Tik žviegianti dūda tarsi šėtonas tūtina
Rasputino žygius į raustančias ausis.

Ir pragerta gerklė tabako dūmuos plėšosi:
"Tėvynė — gegula, našlaitė vargana..."
Kol naktį su daina nutyla varnalėšose
Birutė, Gražina ir Vytauto Ona.

O Kainas, mūs dvynys, pardavęs tėvo Sūduvą,
Gardžiuojas konjaku, skilandžiu, minaga,
Ir Abliui po stalų, kaip ir senovėj būdavo,
Belieka numesta vien kiaulės uodega...

O laisvės pranašai, o mieli broliai, seserys!...

mėgsta šunelį. Tokie geriau sugyvena su kaimynais ir yra net atlaidesni savo politiniams priešams, nes visa savo tulžį, skirtą Altui, Vlikui, L. Bendruomenei, ne savo srovės laikraščiu redaktoriams ir net komunistams, koncentruotais keiksmažodžiais supila ant "at-

pirkimo šunelio" galvos, kuri be jokių prieštaravimų juos prisiima.

Floridoje ir Kalifornijoje gyvenantieji veikėjai dar labiau mėgsta laikyti savo rezidencijose papūgą, nes toji visada net garsiai ir viešai pritaria savo šeimninko nuomonei.

MUMS RAŠO

TAI KĄ DABAR DARYTI?

Aš visada ir visokeriopai kovojau prieš Lietuvos okupantą ir rėmiau visų mūsų veiksmų pastangas, kad tik kuo greičiau sugriautume tą, anot prez. Reagano, blogio imperiją Sovietų Sąjungą. Dėl to ir šiomet jau buvau benešas Vlikui vėl net 100 dolerių auką, bet štai ėmiau ir perskaičiau "Draugo" vedamajame tokią baisią naujieną: "Teko nugirsti gandą, kad Lenkuose su-

(Nukelta į 8 psl.)

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 7 psl.)

daryti net 4 'Vilniaus komitetai', jau paruošę savo veiklos projektą 'Vilnių atgauti' tuo atveju, jei dėl kurių nors dar nežinomų priežasčių prasidėtų Sovietų Sąjungos suirimas. Vienas tokių komitetų esąs karinis."

Ta žinia man taip suparyčiavo ranką, kad dabar negaliu atlenkti ir tą šimtinę laikančių pirštų. Tai ką? Vadinasi, aiškėja, kad aš, patsai to nežinodamas, jau seniai siekiu ne Lietuvos išlaisvinimo, bet net ir dabartinį Vilnių, o gal ir visą Lietuvą, atėmęs iš rusų, vėl atiduoti lenkams... Tai kaip dabar turėčiau orientuotis savo politinėje veikloje, jeigu prieš akis tokia ateitis?

Vilnietis

Redakcija: Niebierz do glowy!

NEOPAGONIŲ BALSAS

Gerbiamieji,

Nenustebkite, kad, rengiantis šiemet minėti minidauginį ar jogailinį Lietuvos krikšto jubiliejų, susiorganizavo ir "Lietuvių neopagonių partija", kuri norėtų šia proga taip pat išryškinti visuomenei savo programą ir tuos kultūrinius bei tautinius nuostolius ir žiaurumus, kuriuos krikšto platintojai padarė Lietuvai. Juk kol kas tiksliai "Drauge" (1986. I. 7) dėl redaktorių neapdairumo buvo paminėta, kad kryžiuočiai vienam žemaičiui nukirto galvą, tardami: "Ego te babtiso in gladio — aš tave krikštiju kardu", kai iš tikrųjų gal šimtas tūkstančių mūsų protėvių tada be galvų nuėjo į dangų. Tai yra pats skaudžiausias mūsų istorijos faktas, ir tur būt ne be pagrindo mūsų valdovas Gediminas pasakė popiežiaus pasiuntiniams: "Jeigu kada nors ir galvojau krikštytis, tai dabar tegul mane velnias pakrikštija."

Mes manome, kad tokio jubiliejaus proga mūsų istorikai turėtų parašyti ir kapitalinį veikalą apie prievartinį pagonybės sužlugdymą Lietuvoje. Juk tokia tema puikiausiai tiktų net

ir doktoratui įsigyti Lituanistikos katedroje. Ir keista, kad tokio sumanymo iki šiol net Vytautas Alantas nė puse lūpų neužsiminė. Negi dar ir dabar lietuvių pagonių galvos yra pigesnės negu krikščionių?

Ruplis Puplesis,
Los Angeles Romuvos
Krivaitis

NETIKĖTOS NESIMYLINČIŲ SUZIEDOTUVĖS

Kaip atsimename, dabar jau apie 45 metų senbernis Altas ir apie 27 metų amžiaus panelė L. Bendruomenė jau nuo pat pirmojo susitikimo Amerikoje ne tik vienas kito nepamilo, bet, negalėdami pasidalinti kultūrinių ir politinių pareigų bei Vasario 16-tąją visuomenės pripildyto doleriu kapšio, kartais net ir labai pikta vienas prieš kitą papurkštavo. Ypač kad Altas atkakliai gynė dar ir savo nekaltybę.

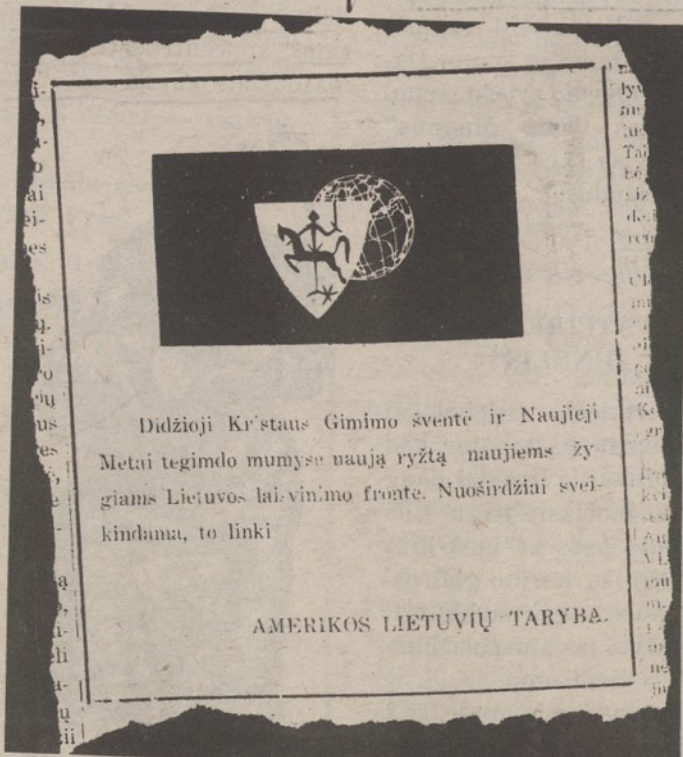
"Bet atrodo, kad "Naujie-nų" redaktoriui vis dėlto

PAMINĖTA KLAIPĖDOS ATVADAVIMO SUKAKTIS

Šv. Antano parapijos bažnyčioje sausio 12 d. už gyvus ir mirusius Klaipėdos krašto atvadavimo dalyvius šv. Mišias aukėjo klebonas kun. A. Babonas. Auką prie

pavyko šią priešginę porę prieš Naujuosius metus net suzieduoti, nes, kaip tame laikraštyje išspausdintas Alto kalėdinis sveikinimas liudija, šiam senberniui jau užmautas ir L. Bendruomenės žiedelis...

Sveikiname gražias gerb. "Naujie-nų" redaktoriaus pastangas ir tikimės, kad gal netrukus Altas jau prabilis ir į visuomenę Liet. Bendruomenės vardu, o Bendruomenė — Alto, nes gabus piršlys ir daugiau stebuklų gali padaryti.

Didžioji Kristaus Gimimo šventė ir Naujieji Metai tegindo mumyse naują ryžtą naujiems žygiams Lietuvos laisvinimo fronte. Nuosirdžiai sveikindama, to linki

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA.

Naujienos 1985, 12, 23 Nr. 125

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

altoriaus nešė Klaipėdos krašto vaduotojai Stasys Šimoliūnas ir Vincas Tamošiūnas. Gražiai giedojo, muz. S. Sližiui vadovaujant, parapijos choras. Po Mišių sugiedotas Lietuvos himnas. Bažnyčioje dalyvavo šešios vėliavos: Amerikos, Lietuvos, Kūrėjų Sąvonių, St. Butkaus šaulių kuopos, Švyturio jūrų šaulių kuopos ir Dariaus-Girėno klubo. Paminėjimu rūpinosi kariai, ramovėnai, šauliai ir birutietės.

BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Rasa Veselkaitė, Birutės ir Viktoro jauniausioji dukra baigė Wayne State universitete terapijos mokslus su aukščiausiu įvertinimu.

Lietuviškoje veikloje Rasa reiškiasi ateitininkuose, baigė šeštadieninę lituanistikos mokyklą, buvo kanklininkių būrelio narė, šoko tautinių šokių grupėje "Audinys", dainuoja Dievo Apvaizdos parapijos chore, sekmadieniais dirba ateitininkų knygynėlyje.

Kaip labai gerai baigusi gimnaziją, turėjo gavusi negražinamą stipendiją.

DR. AGR. VLADĄ BUBLĮ AMŽINYBĖN IŠLYDĖJUS

1985 m. gruodžio 28 d. Royal Oak, Michigan, netikėtai mirė dr. agr. Vladas Bublys sulaukęs 82 m. amžiaus.

Velionis gimė 1903 m. spalio 12 d. Narbučių km., Švėdasų valsč., Rokiškio apskr. Baigė Rokiškio gimnaziją ir 1933 m. Dotnavos žemės ūkio Akademiją. Lietuvoje darbavosi kaip agronomas, buvo Pieno centro direktorius, Tauragės žemės ūkio kooperatyvo valdybos narys, Lietūkio tarybos narys.

Gyvendamas Vokietijoje Bonnos universitete gavo daktaro laipsnį iš agronomijos.

1949 m. atvyko į Ameriką ir apsigyveno Detroite. Apie 20 metų išdirbo Fordo automobilių bendrovėje, 20 metų tvarkė Dainavos jaunimo stovyklos sąskaitybą ir taip pat Dievo Apvaizdos parapijos sąskaitybą.

Visą gyvenimą ateitininkas, Balfo 76 skyriaus narys, Krikščionių demokratų partijos narys, Lietuvių Bendruomenės narys, Lietuvių Rimo Katalikų Federacijos narys.

Atsisveikinimas įvyko gruodžio 30 d. Vasų Rogers & Connell laidojimo namuose.

Po atlaikytų Dievo Apvaizdos parapijos bažnyčioje šv. Mišių, gruodžio 31 d. buvo nulydėtas ir palaidotas švento Kapo kapinėse. Pasiliko nuliūdime žmo-

na Stasė, sūnus Romas, marti Ingrida, vaikaičiai Tauras, Vija, Rama, Aida, Gaja, sūnus Algimantas, Marti Birutė, dukraitės Milda ir Lina, seserys Lietuvoje bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Laidotuves tvarkė laido-tuvių direktorė Yolanda Zapa-rackienė. Vlada, tebūna Tau lengva svetinga Ame-rikos žemelė!

ROCHESTER

• Prof. dr. Antanas Kli-mas, pakviestas ateitininkų, kuriems vadovauja dr. Vla-das Lelis, š. m. sausio 12 d. parapijos salėje skaitė įdo-mią paskaitą apie lietuvių kalbos kilmę. Prof. A. Kli-mas aiškino, kad pagal ling-vistikos mokslą senovėje baltai buvo užėmę labai di-delius žemės plotus, nuo kairiojo Vyslos kranto iki Dauguvos, nuo Baltijos jū-ros maždaug ligi srities į pietų rytus nuo Maskvos. Apie 500-300 m. pr. Kristų baltų prokalbė suskilo į va-karų baltus (prūsus ir gal kuršius) ir rytų baltus (lie-tuvius, latvius, žemgalius, sėlius). Apie 800-1000 m. po Kr. jau pradėjo skirtis lietuvių ir latvių kalbos. Įskaitant probalčių erą, lie-tuvių kalba yra apie 4500 m. senumo. Paskaitos klau-sė didelis būrys Rochesterio lietuvių, kurie po paskaitos buvo skaniai pavaišinti B. Čypienės.

• Vasario 16-tos minėji-mas įvyks vasario 16-tą d. Pamaldos už kenčiančią Lie-tuvą bus atnašaujamos 11 val. šv. Jurgio lietuvių pa-rapijos bažnyčioje. Giedos L. B-nės choras, vad. vargo-nininko muz. Obalio Rai-mundo.

3 val. p. p. įvyks iškilmin-gas minėjimas parapijos sa-lėje. Kalbės inž. Pranas Razgaitis, svečias iš Cleve-lando. Meninę programą atliks solistė Jūra Veblai-tytė-Lichtfield ir Tautinių šokių grupė "Lazdynas", vad. J. Reginienės. Jau pa-sižadėjo atvykti į minėjimą mūsų svečiai: kongresma-nas F. Horton ir latvių at-stovai.

• Rochesterio skautai ruošia Clevelando jaunųjų vyrų okteto, vad. A. Biels-kaus, koncertą ir pietus bei mu-gę.

• L. B-nės choras koncer-tuos kovo 15 d. Toronte kar-tu su "Volungės" choru.

• A. Beresnevičius, ramo-vėnų pirmininkas, po ope-racijos grįžo iš ligoninės.

• Dr. Bern. Platakis (Plat) paaukojo parapijos bažnyčios presbiterijos at-naujinimui 3,000 dol. Dr. Platakis yra nuosirdus pa-rapijos rėmėjas, paaukojęs jai remti tūkstančius dole-rių.

J. Jurkus

1986 M. KELIONES Į LIETUVĄ

14-21 DIENŲ KELIŅĖS, 10 DIENŲ LIETUVOJ

14 DIENŲ — LIETUVA IR RUSIJA

Kelionė 716: liepos 6 - liepos 29 — \$1,699. Maskvoj 1 diena, Vilniuj 10, Maskvoj 1. Swissair iš JFK ir Bostono

15 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 101: Rankdarbių paroda. Spalio 1 - spalio 15 — \$1,599.

Kelionė 126: Naujų Metų sutikimas. Gruodžio 26 - sausio 9 — \$1,499. Vilniuj 10 dienų, Kaune 3, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, SUOMIJA

Kelionė 812: rugpjūčio 12 - rugpjūčio 29 — \$2,059. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. Finnair iš JFK.

21 DIENA — LIETUVA, SVĖDIJA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 514: Jaunimo grupė. Gegužės 13 - birželio 2 — \$1,949. Stockholme 2 dienos, laivu į Helsinkį, Maskvoj 2, Vilniuj 10, Leningrade 2, Helsinky 2. SAS iš JFK.

10-17 DIENŲ KELIŅĖS, 7 DIENOS LIETUVOJE

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

Kelionė 421: balandžio 21 - balandžio 30 — \$1,389. Kelionė 915: rugsėjo 18 - rugsėjo 27 — \$1,449. Vilniuj 7 dienos, Helsinky 1. Finnair iš JFK.

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, VOKIETIJA

Kelionė 512: gegužės 12 - gegužės 23 — \$1,439, Traukiniu nuo Varšuvos iki Vilniaus, Vilniuj 7 dienos, traukiniu nuo Vilniaus iki Varšuvos, Varšuvoj 2, Frankfurte 1, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, UKRAINA, RUSIJA IR VENGRIJA

Kelionė 610: birželio 12 - birželio 25 — \$1,669. Kelionė 708: liepos 10 - liepos 23 — \$1,669.

Kelionė 819: rugpjūčio 21 - rugsėjo 3 — \$1,669. Kijeve 2 dienos, Vilniuj 7, Maskvoj 1, Budapešte 2. Swissair iš JFK ir Bostono.

15 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

Kelionė 506: gegužės 6 - gegužės 20 — \$1,599. Kelionė 603: birželio 3 - birželio 17 — \$1,849.

Kelionė 701: liepos 1 - liepos 15 — \$1,849. Kelionė 929: rugsėjo 29 - spalio 13 — \$1,599. Maskvoj 2 dienos, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2, Finnair iš JFK.

17 DIENŲ — LIETUVA, LATVIJA, LENKIJA IR VOKIETIJA

Kelionė 506A: gegužės 6 - gegužės 22 — \$1,599. Kelionė 617: birželio 17 - liepos 3 — \$1,799.

Kelionė 916: rugsėjo 16 - spalio 3 — \$1,699. Traukiniu iš Varšuvos į Vilnių, Vilniuj 7 dienos, Rygoj 3, traukiniu iš Vilniaus į Varšuvą, Varšuvoj 2, Frankfurte 1. Lufthansa iš JFK ir Bostono.

13-14 DIENŲ KELIŅĖS, 5 DIENOS LIETUVOJE

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, ITALIJA

Kelionė 511: gegužės 11 - gegužės 23 — \$1,799. Kelionė 920: rugsėjo 21 - spalio 3 — \$1,799. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Romoj 4, Florencijoje 1. Alitalia iš JFK ir Bostono.

14 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA, AUSTRIJA, BAVARIJA

Kelionė 611: birželio 11 - birželio 24 — \$1,829. Kelionė 722: liepos 22 - rugpjūčio 4 — \$1,829. Maskvoj 2 dienos, Vilniuj 5, Vienoj 2, Miunchene 3, Lufthansa iš JFK ir Bostono.

Kelionės kainos nustatytos pagal tarifus, veikusius 1985 gruodžio 1. Kelionių kainos gali keistis, besikeičiant kelionių lėktuvais kainom. Visiem klientam bus pritaikytos pigiausios oro kelionės.

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080 arba (617) 969-1190

BALTIC TOURS tvarko:

gliminių iškvieltimo dokumentus
nuperkam automobilius, kooperatinius butus ir kitas
dovanas gliminėm Lietuvoje
tarpininkaujama palikimų sutvarkyme

DOVANŲ PARDUOTUVĖ

PATRIA

2649 West 71st Street,
Chicago, Ill. 60629

Gintarai, tautodailė, laikrodžiai, brangenybės, TV, elektronika, pardavimas ir taisymas.

Savininkai Fr. ir A. Šlutai,
telefonas (312) 778-2100

BOSTON

VASARIO 16-SIOS MINĖJIMAS

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Bostone vyks sekančia tvarka:

Vasario 14 d., penktadienį, Lietuvos vėliavos pakėlimas prie State House 11 val., o 12 val. prie City Hall.

Vasario 16 d., sekmadienį, 10:15 val. ryte šv. Mišios šv. Petro bažnyčioje So. Bostone, 2-ą val. p. p. minėjimas vyks So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje. Pagrindinis kalbėtojas inž. Jaunutis Nasvytis.

Meninę programą atliks: solistas Benediktas Povilavičius, akomp. prof. Jeronimui Kačinskui, Lituanistinės mokyklos mokiniai, Bostono Tautinių šokių ansamblis. Visos lietuvių organizacijos kviečiamos dalyvauti su vėliavomis bažnyčioje ir salėje.

Šiame Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjime dalyvausime kuo gausiausiai vėliavų pakėlime, pamaldose bažnyčioje ir salėje.

• Baltų draugijos koncertai: vasario 2 d. 3 val. p. p. programą atliks: Endel Kalam, Tunu Kalam ir Dana Pomerancaitė. Kovo 9 d. 3 val. p. p. programas atliks Anita Grigals Rundens. Valandžio 27 d. 3 val. p. p. programą atliks Marytė Bizinkauskaitė.

Visi šie koncertai vyks The First and Second Church salėje 66 Marlborough Street, Boston.

• Sausio 25 d. 2:30 val. p. p. So. Bostono Lietuvių Piliečių draugijos salėje LMF Bostono klubo susirinkime skaitys paskaitą solistas ir teisininkas Stasys Liepa tema: "Erotinės meilės apžvalga Antano Gustaičio vėliausioje humoristikoje.

• Vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas.

• Kovo 2 d. Skautų rengiama Kaziuko mugė.

• Kovo 9 d. Lietuvos bažnyčios kronikos knygų pristatymas.

A. A.

JONUI ADOMONIUI

mirus, liūdintiems žmonai, mielai ALDONAI ir jos artimiausioms bei ALGIUI KRISČIŪNUI ir jo šeimai, reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

Liusė ir Stasys
Mineikos

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvas (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Amber Gintaro Galerija

505 East 185 Street • Euclid, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

PAVEIKSLŲ IRĖMAVIMAS

Didelis pasirinkimas medžio išdirbinių,
gintaro, įvairių MENO darbų.

GALERIJOS VALANDOS: Antradienį ir trečiadienį nuo 10:00 AM iki 5:00 PM., ketvirtadienį ir penktadienį nuo 3:00 PM iki 7:30 PM, šeštadienį nuo 10:00 AM iki 5:00 PM. Sekmadieniais ir pirmadieniais galerija uždaryta. Norintieji specialaus apžiūrėjimo — skambinkite tel. 531-3500.

BALFO CLEVELANDO SKYRIUI AUKOJUSIŲ SĄRAŠAS

(Tęsinys iš pr. nr.)

Po 20 dol. — A. Ambrazienė, J. Balbatas, Vl. ir B. Čyvai, dr. D. ir R. Degėšiai D.D.S., š. Jankauskas, J. ir I. Juodišiai, Ed. Kersnauskas, O. ir B. Maželiai, A. ir R. Petrauskiai V. Šilėnas, D. ir D. Staniškiai, J. Žygas, A. Mackuvienė, G. Natkevičienė, S. Pabrinkis, I. Petkevičienė, J. Stempužis, A. Šenbergienė, A. ir A. Jonaičiai.

Po 16 dol. — A. ir V. Bartuškaitė, J. Jakštas, L. ir S. Keženiai, V. ir S. Rutkauskai, V. Stimburienė.

Po 15 dol. — kun. J. Bacevičius, K. Bruožis, kun. A. Galdikovskis, Elena Janulis, G. Juškėnas, A. Karkliuš, A. ir M. Liutkai, G. Masionis, R. A. Minkūnas, M. ir O. Naumanai, Alb. Ožinskienė, V. ir R. Klioriai, Bronė Balčiūnienė.

13 dol. — E. Bliumentalis.

Po 12 dol. — V. ir T. Degečiai, M. Aukštuolis, M. ir I. Stankai.

Po 11 dol. — V. Akelaitis, Z. Dučmanas, J. Kaklauskas, K. K. Kliorys, Vl. Matulionis, Brigitte E. Nasvytis, Vl. Palubinskas, A. Rukšėnas, J. ir E. Saikus, B. Smetonienė, L. Tabbert, A. Kasulaitis, E. ir J. Malskiai.

Po 10 dol. — S. Alšėnas, S. Astrauskas, A. Bajoraitienė, V. Bakūnas, V. Blinstrubas, M. Blynas, M. Barniškaitė, S. Butrimas, Paul P. Chalko, B. ir S. Garlauskai, B. ir V. Gedvilai, A. R. Gelažienė, S. ir H. Idzelis, S. ir J. Ignatavičiai, U. Iva-

nauskienė, I. M. Jonaitienė, S. Jurgaitis, A. ir G. Karsokai, Vl. Kaunas, A. ir A. Kavaliūnai, P. Kudukis, K. ir A. Laikūnai, S. Lazdinis, J. Lozoraitis, A. Lūža, M. ir H. Macijauskai, A. Malėnienė, P. Milašius, V. ir A. Miškiniai, L. ir L. Nagevičius, B. ir E. Nainys, J. Naujokaitis, K. Norbutaitis, A. Penkauskas, S. Radevičiūtė, R. ir J. Skavičius, L. Slabokienė, A. Spirikaitis, V. ir J. Stuogiai, J. ir E. Šarkauskai, V. ir B. Taraškai, P. Turulis, D. Vaičiūnas, Kazė Vaičieliūnas, J. Vąškas, X. Y., Mažonienė, A. Mikoliūnienė, A. Tamulionis, dr. D. Tamulionytė, B. ir J. Bernotai, Čipkus Realty, V. ir A. Staškai.

9 dol. — J. Virbalis.

Po 8 dol. — K. ir E. Širvinskai, A. ir O. Vasiai.

Po 7 dol. — V. ir O. Kavaliūnai, X. Y.

Po 6 dol. — Vl. Bačiulis, J. Žilionis, Irena Laurinaitis,

Po 5 dol. — Vl. Bacevičius, A. Balasienė, V. ir G. Bučmiai, Vera Drabišius, K. Gaižutis (Miller Ave.), O. Kašiubienė, Br. Klimas, V. Matulionis, Pr. Neimanas, A. Rastauskas, P. Šukis, P. Tamulionis, Mary Trainauskas, O. Žygienė, K. Civinskas, Dunduras, Uravičius, Br. Mainelienė, R. ir I. Bubliali K. Gaižutis (Hiller Ave.).

4 dol. — St. George C. W. V. 613.

3 dol. — J. Minkūnienė.

Po 2 dol. — D. Gatautis, J. Velykis, B. Klimas.

1 dol. — Ant. Markschat. Vasario 16-tai gimnazi-

jai 800 dol. — R. ir I. Bubliali.

Žalgirio šaulių kuopos Vasario 16-tos gimnazijos rėmėjai, globėjas A. Karsokas.

Po 12 dol. — M. Aukštuolis, S. Butrimas, V. Bačiulis, P. Banionis, N. Braziulienė, A. Gražulienė, V. Jokūbaitis, A. Jonaitis, A. Karsokas, B. Karkliuš, Vl. Knistautas, A. Liutkus, I. Muliolis, O. Mikulskienė, P. Milašius, O. ir M. Naumanas, A. Styra, M. Tijūnelis, D. Vaičiūnas, P. Zigmantas. Viso — \$240.00.

A. A. Alfonso Steponavičiaus atminimui aukos Balfui:

50 dol. — A. Juozaitis. 25 do. — G. ir M. Aukštuoliai.

20 dol. — B. Karkliuš.

Po 10 dol. — J. ir M. Damašiai, A. Mackuvienė, J. ir M. Mikoniai, A. ir P. Petraičiai, Z. Gobis.

5 dol. — S. ir L. Keženiai.

BALFO Clevelando skyriaus valdyba dėkoja visiems prisidėjusiems auka, darbu ir patarimais prie Balfio veiklos ir prie vajeaus pasisekimo.

Teklesti, testiprėja kilnus pasišventimas. Teplinta visų mūsų kenčiančių sesių ir brolių globėjimas ir guodimas.

Ačiū. Balfio Clevelando Skyriaus Valdyba

PIRMĄ KARTĄ IŠ CLEVELANDO Į LIETUVĄ

Mes rezervuojame vietas kelionei į Lietuvą, tiesiog iš Clevelando, gegužės mėn. 19 d.

Kainos pagrįstos — kambarys 2 asmenims. Galima už papildomą 60 dol. gauti atskirą kambarį.

Skambinti: (216) 951-2232
VIP TRAVEL SERVICES

(prašykit Sonia)

MES KALBAME LIETUVIŠKAI.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

A. A.

ALFONSUI STEPONAVIČIUI

mirus, velionies žmonai bei visai giminei reiškiamo giliausią užuojautą.

Zina Vyšniauskienė,
duktė ir sūnaus šeima

Brangiai Motinai, uošvei, močiutei ir promočiutei

A. A.

ADELEI MOCKAPETRIENEI

mirus, skausme pasilikusiai dukrai BIRUTEI JUODĖNIENEI, dr. EDMUNDUI JUODĖNUI, visai šeimai ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdimė.

Mečys ir Leokadija
Baliai
ir visa šeima

Superior Savings ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00, penktadieniais 9:00 iki 6:00; šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

VASARIO 16-AJAI ARTEJANT

Mūsų didžioji tautinė šventė, paskutinį kartą laisvėje švęsta prieš keturiasdešimt šešis metus, eilę metų išskilmingai minėta pabėgėlių stovyklose, laisvojo pasaulio lietuvių visuomenėje yra tapusi laisvės troškimo manifestacija ir mūsų aspiracijų moraliniu ramsčiu. Ta proga atstovų rūmuose išnešamos rezolucijos, gaunami politikų sveikinimai ir linkėjimai, kurie, bent dabartinėms politinėms sąlygoms stabilizavus, didelės reikšmės neturi. Bet mūsų visuomenės vadovaujantys organai tai šventei ruošiasi ir ją organizuoja su tikslu mus visus apjungti nors keliom valandom patriotine nuotaika ir priminti, kad kova už Lietuvos laisvę ir valstybės atstatymą nėra nei pralaimėta, nei pamiršta.

Šiais metais, kaip ir iki šiol, Vasario 16-osios minėjimą rengia ALT Clevelando skyrius ir LB Clevelando apylinkė. Minėjimas įvyks sekmadienį, vasario 16 dieną, 4 val. po pietų Dievo Motinos parapijos salėje. Ohio Valstijos senatorius Gary Suhadolnik pasakys pagrindinę kalbą. Dr. Antanas Klimas, Rochesterio Universiteto profesorius, kalbės tema "Keturiasdešimt vilties ir laukimo metų". Meninę programą atliks Clevelando Grandinė ir Dievo Motinos parapijos choras su septynių asmenų orkestru. Programoje numatyti bendri ir atskiri Grandinės ir choro pasirodymai.

Rengėjai praneša, kad įėjimas į minėjimą yra vel-tui, bet tikimasi iš dailiai atspausdintų progamų surinkti pakankamai aukų būtinoms minėjimo išlaidoms padengti. Tikimasi, kad neliks nė vieno lietuvio, nedalyvavusio toje iškilioje šventėje. Vyresnieji prašomi skatinti jaunimą gausingai tame minėjime pasirodyti ne vien kaip programos dalyviai, bet ir kaip aktyvūs ir gyvi mūsų visuomenės nariai-žiūrovai.

A. Balašaitienė

• Juozas Liuima, gyv. Clevelande, negalėdamas dėl amputuotos kojos atvykti į Dirvą, paprašė administratorės Sofijos Juozapaitienės užėti pas jį priimti Dirvai dovaną.

Nuvykus, jis įteikė auką 250 dol. Dirvai paremti, reikšdamas pasitenkinimą Dirvos turiniu ir išvaizda.

J. Liuima stambiomis aukomis yra parėmęs parapiją ir liet. organizacijas.

Dėkojame J. Liuimui už auką.

• Ohio gubernatorius Richard F. Celeste, pakvietė Dirvos redaktorių V. Gedgaudą įsijungti narių į Laisvės statulos šimtmečio minėjimo Ohio komitetą ir dalyvauti pirmame posėdyje š. m. sausio 28 d. Columbus, Ohio. Į minėtą komitetą nariu pakviestas taip pat ir Tėvynės Garsų radijo programos vedėjas J. Stempuzis.

• LB Ohio apygardos valdyba, kuriai pirmininkauja Juozas Mikonis, Dirvai paremti atsiuntė auką 25 dol. Ačiū.

PILENŲ TUNTO SKAUTŲ TĖVŲ KOMITETAS

MALONIAI VISUS KVIEČIA Į TRADICINI

UŽGAVĖNIŲ BLYNŲ BALIŲ

1986 M. VASARIO 8 D., ŠEŠTADIENĮ, 7 VAL. VAK.

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMUOSE, 877 EAST 185 ST.

Trumpa meninė programa, vakarienei jautienos kepsnis ir kitokie Užgavėnių valgiai su šampanu. Šokiams gros ROMO STRIMAIČIO orkestras. Pelnas skiriamas skautų vasaros stovyklai. Įėjimas asmeniui \$12.50, jaunimui \$7.00. Bilietus platina ir stalus rezervuoja s. M. Puškorienė tel. 486-8613.

• BALFo Clevelando skyriaus visuotinis metinis susirinkimas įvyks š. m. vasario 14 d. 6:30 val. vakare Lietuvių Namų mažojoje salėje. Skyriaus valdyba kviečia visus gausingai dalyvauti. Po susirinkimo bus kavutė.

• Clevelando ALT metinis organizacijų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

• PERKANT IR PARDUODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

š. m. sausio mėn. 26 d., 11:45 val. šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje.

Darbotvarkėje: Valdybos ir kontrolės komisijos pranešimai, diskusijos, naujos valdybos ir kontrolės komisijos rinkimai, ateities veikla ir kt.

Skyriaus valdyba prašo

visas skyriuje dalyvaujančias organizacijas prisiųsti iki trijų atstovų.

• Taupos Kredito kooperatyvo narių metinis susirinkimas įvyks kovo 9 d., sekmadienį, 12 val. Dievo Motinos parapijos svetainėje.

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
CAROL BAGGOTT
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

Taupa

Lietuvių kredito kooperatyvas
18022 Neff Road
Cleveland, Ohio 44119

TAUPYKITE IR
SKOLINKITĖS

vieninteliame lietuvių kredito kooperatyve Ohio valstijoje.

Palūkanos už sutaupas:		Skoliname:
Term. indėliai (\$3,000 +)	Metinis Prieaugis	asmeniniams reikalams, automobilių pirkimui, namų pagerinimui, ir morgičiams.
6 mėn.	8.14%	
12 mėn.	8.4%	
18 mėn.	8.94%	
30 mėn.	9.2%	
Spec. sąskaita	7.12%	Smulkesnės informacijos suteikiamos TAUPOS įstaigoje.
Reg. taup. s-ta	6.1%	

PARDUODAME PINIGINES PERLAIDAS (MONEY ORDERS) PRIIMAME MOKESČIUS UŽ ELEKTROS, ŠILDYMO, TELEFONO IR VANDENS SĄSKAITAS.

SKOLINAME NAMŲ PAGERINIMUI IR NAMŲ PIRKIMUI (MORTGIČIAMS).

TAUPOS DARBO VALANDOS

TREČIADIENIAIS IR ŠEŠTADIENIAIS

10:00 val. r. — 1:00 val. p. p.

adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.

SEKMADIENIAIS

11:00 val. r. — 1:00 val. p. p.

Dievo Motinos parapijos patalpose

(centrinėje TAUPOS būstinėje).

VISOS SANĖTAUPOS PINAI APDRAUSTOS SU NATIONAL DEPOSIT GUARANTEE CORPORATION

Š. m. gegužės 24-25 dienomis Clevelande įvyks Grandinės narių, globėjų ir rėmėjų sąskrydis. Sąskrydžio Rengimo Komiteto nariai planuoja turtingą ir įdomią programą. Nuotraukoje komiteto nariai. Sėdi iš kairės: Gailė Mariūnaitė, Liudas Sagys, Dalia Motiejūnienė, Aleksandra Sagienė, Kristina Freudenberg, Rita Matienė. Stovi: Aldona Zorskienė, Vitalija Butkuvienė, Danutė Grigaliūnienė, Ingrida Bublėnė, dr. Viktoras Stankus, Nijolė Balčiūnienė, Nijolė Rukšėnienė, Algis Rukšėnas, Valdonė Žiedonienė, dr. Roma Degėšienė. Nuotraukoje trūksta: Eglės Laniauskienės, Daivos Madjar, Bob Mayes, Helen Oster, Ilonos Schmid, Ginto Taoro.

V. Bacevičiaus nuotr.

DIRVA

• John Kancevičius, Lawrence, Mass., nuoširdus Dirvos rėmėjas, Dirvai pradedant 71-sius metus, atsiuntė dovaną — 500 dol. su nuoširdžiausiais linkėjimais darbe, siekiant Nepriklausomos Lietuvos. Ačiū už auką ir linkėjimus.

• Dirvos skaitytojai iš Los Angeles, R. Sakienė, Pr. ir O. Dovydaičiai, Ed. ir H. Balceriai, H. ir M. Butkai, A. ir N. Butkai, S. ir J. Kvečiai, J. ir J. Petroniai, Vl. Gilys, kurie ke-

liauja ALT S-gos suruoštoje ekskursijoje Karibų jūroje, atsiuntė iš laivo nuoširdžiausius sveikinimus.

• Daytona Beach ir apylinkių lietuvių klubas, per išd. V. Majauskienę, įvertinant savosios spaudos reikšmę, o kartu ir jos vargus, Dirvai atsiuntė 100 dol. auką. Ačiū.

• E. Jonušienė, Omahoje, Nebr., įvairiomis progomis paremia Dirvą stambesne auka. Šį kartą atsiuntė 100 dol. Ačiū.

Los Angeles Lietuvių Tautinių Namų

nariui

A. A.

BRUNUI KATAUSKUI

mirus, reiškiame nuoširdžią užuojautą seseriai ir artimiesiems.

Los Angeles Lietuvių
Tautinių Namų
Valdyba

PADĖKA

*Palieka pėdsakus paklydęs krikšto žodis,
Kurį tu vakar taręs, kitą rytą neradai, —
Prašyta rytdienoj, žiedų nedavęs sodas,
Ir tavo taką puošia vakaro žiedai.*

*Palieka pėdsakus vidurnakčio šešėliai,
Mesti nematomos padangės spindulių —
Ir po žiemos liekna gėlė pabunda vėlei
Tarp neraškytų ir nežemiškų gėlių.*

*Kad žemės kloniuos žmonės žemės nepamiltų,
Palieka pėdsakus palaimintiems dangus,
Kad nenuplytų pasmerkto nuo laimės tilto,
Palieka pėdsakus išeinantis žmogus...*

'Pėdsakai' — B. Brazdžionis

1985 m. lapkričio 21 d. Kaune, priartėjusi prie 87-jų metų, savo gyvenimo kelionę užbaigė amžinam miegui užmerkdama akis

A. A.

ELZĖ KORLAITĖ-JUODVALKIENĖ

'41-jų metų baisiojo birželio Sibiro tremtinė, savo dukters, tragiškų išgyvenimų bendrakeleivė, šeimos meilingoje globoje.

Širdinga padėka kun. klebonui G. Kijauskui, SJ už paaukotas šv. Mišias ir taip prasmingą pamokslą.

Širdinga padėka Skautininkių D-vei ir idėjos sesėms už vaišes Jos atminimo pagerbimui, Juozui Stempužiui už tartą žodį ir visiems atsilankiusiems.

Širdinga padėka visiems — pareiškusiems užuojautą, įamžinusiems Jos atminimą fonduose, užprašiusiems šv. Mišias už Jos vėlę.

Giliame liūdesyje pasilikę

Vyras Vincas ir
Vaikai su šeimomis

PIRMĄ KARTĄ LOS ANGELES!

Š.m. vasario 9 d.,

sekmadienį,

12:30 val. p.p.

Šv. Kazimiero
parapijos salėje

Sol. Regina Žymantaitė-Peters

Solistės

REGINOS ŽYMANTAITĖS - PETERS KONCERTAS

Bilietai \$7.50.

Moksleiviams veltui.

Koncerto pelnas skiriamas DIRVAI paremti

Rengia ALT S-gos Los Angeles skyrius

• Albertas ir Elena Mišūnai, Detroit, gimtadienio proga užprenumeravo Dirvą savo jauniausiai dukrai Rūtai, gyvenančiai Whitmore Lake, Mich. Sveikiname naują skaitytoją jos gimtadienio proga.

• A. A. Galiai Žilionienei mirus New Yorke, sol. Regina Žymantaitė-Peters, vietoj gėlių ant jos kapo, atsiuntė Dirvai paremti auką 50 dol. Ačiū.

• S. Petrusis, Chicagoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 53 dol. Ačiū.

• Dr. V. Raišys, Vokietijoje, Nikodemas ir Kazė Matijošaičiai, Los Angeles, Vl. Kalytis, Great Neck, inž. J. A. Raisys, Cambridge, K. Bendoraitis, Vokietijoje, J. Jurkūnas, Beverly Shores, T. Blinstrubas, Chicagoje, J. Puteris, Toronte, J. Gilvydis, Franklin, Kęstutis ir Ingrida Civiškaitė, J. Paltarokas, Cicero ir J. Petkevičienė, Clevelande, atnaujindami Dirvos prenumeratą, pridėjo stambesnę auką. Ačiū.

• Vl. Šniolis, Dirvos rėmėjas Floridoje, atsiuntė 22 dol. Dirvai linkėdamas sėkmės naujuose metuose. Ačiū.

• Inž. Algirdas Bielskus, Šiaurės Amerikos Lietuvių Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungos paskirtas atstovauti FALFą JAV LB Krašto valdyboje. Krašto valdyba paskyrimą ilgamečio sporto darbuotojo A. Bielskaus su džiaugsmu priėmė. Jis eis vicepirmininko sporto reikalams pareigas.

• Galina Gobienė, Lietuvių Tautinių Šokių Instituto pirmininkė, JAV LB Krašto valdybai pristatė keturis Instituto atstovus į Folk Dance Festivals, Inc. direktoriatą 1986 metų kađencijai. Instituto atstovais yra Stasė Bacevičienė, Galina Gobienė, Nijolė Pupienė ir Frank Zapolis. Likusius šešis (6) direktorius paskirs JAV LB krašto valdybos, ir Kanados LB Krašto valdybos pasitarimai dėl 1988 metais įvyksiančios VIII-sios Tautinių Šokių šventės ruošos.

DIRVOS sukakties vajus

Dirvos 70 metų sukakties proga vajui papildyti dar atsiuntė aukas šie asmenys:

• John Kancevičius, Lawrence, Mass. 500 dol.

• Juozas Liuima, Cleveland, Ohio 250 dol.

• Birutė ir Vytautas Žemaičiai, Chicago, Ill. 100 dol.

• Juozas ir Bronė Vada-palai, Westchester, Ill. 20 dol.

• Algirdas P. Muliolis, Euclid, Ohio 10 dol.

• Gintė Damušytė, PLB Visuomeninių reikalų komisijos vicepirmininkė ir Lietuvių Informacijos Centro New Yorke vicedirektorė, suredagavo "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania" raportą apimanti žmogaus teisių paneigimus 1983-1984 metais.